

SLOVENE

Velja po pošti:

za celo leto naprej . . . 26—
za en mesec . . . 2—20
za hemdijo celoletno . . . 29—
za ostalo inosamstvo . . . 35—

V Ljubljani na doma:

za celo leto naprej . . . 24—
za en mesec . . . 2—
V spravi priložen mesec . . . 180

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . 7—
za hemdijo celoletno . . . 8—
za ostalo inosamstvo . . . 12—

Inserati:

Enostopna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali sje prostor)

za enkrat . . . po 30 v
za dva in večkrat . . . 23,,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:

Enostopna pettivrsta po 60 v

Izhaja vsak dan izvenredni ne-
delje in praznike ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vsaki red.

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Za vojaške domove.

Slovenski odbor na Kranjskem za vojaške domove, Deželni dvorec, Ljubljana, je izdal naslednji oklic:

Po želji in naročilu Njegovega Veličanstva so se začeli snovati po celi Avstriji vojaški domovi. V teh domovih najdejo vojak v prostih urah udobnosti prijateljske družbe in zabave, tukaj dobi vojak primerne berila, dobi domače liste, tukaj se sešane v prostih časih s svojimi ožjimi rojaki, skratka, tak vojaški dom mu nudi v tujini kosček domače zemlje.

Da pripravimo tudi našim domačim vojakom v tujini po težkem delu nekoliko razvedrila, da jim zopet pokažemo, da nismo nanje pozabili, se je ustanovil v Ljubljani »Slovenski odbor za vojaške domove«, ki bo povsod, koder se nahajajo domači oddelki, ustanovil tak vojaški dom.

Kranjska dežela se je že izjavila, da ustanovi štiri vojaške domove za naše vojake na fronti, in sicer z imeni:

»Triglav«, »Sava«, »Nanos« in »Kranjski dom«.

Vsakdo, ki ustanovi vojaški dom, bodi zasebnik, občina ali župnija, ima pravico, da tudi določi vojaški oddelk in da dá vojaškemu domu ime. Stroški takega doma so 700 do 1000 K, ker velik del opravke opravi vojni-pomožni urad na Dunaju.

Dr. vsakega, ki želi, da se našim junakom v tujini olajša njih težavna služba, se obrača podpisani odbor s prošnjo, da daruje za vojaške domove primerne knjige ali pa z denarjem prispeva k ustanovitvi vojaških domov.

Za speljavo akcije se je ustanovil poseben delavni odbor, ki mu načeluje deželni odbornik kanonik msgr. dr. Lampe.

Slovenski odbor na Kranjskem za vojaške domove.

Dr. Šusteršič, deželni glavar, predsednik.

Dr. Jeglič, knez in škof.

Dr. Tavčar, župan deželnega stolnega mesta Ljubljane, podpredsednik.

Anton Belec, načelnik Kmečke županske zveze; Ivan Čadež, mestni katehet; Karel Dermastija, vodja Slovenske trgovske šole; Andrej Kalan, prelat in stolni kanonik; Ivan Knez, predsednik trgovske in obrtne zbornice; Ivan Kregar, predsednik Obrtno pospeševalnega zavoda; dr. Evgen Lampe, deželni odbornik; dr. Vladislav Pegan, deželni odbornik; cesarski svetnik Gustav Pirc, generalni ravnatelj s. kr. kmetijske družbe; Karel Pollak st., predsednik Kranjske deželne banke; Iv. Samec, predsednik trgovskega gremija; Josip Šiška, stolni kanonik; Ivan Štefe, urednik; dr.

Karel Triller, dež. odbornik in podžupan ljubljanski; Matija Zamida, ravnatelj deželnih uradov.

Ameriški Hrvati in vojska.

»A Nap« poroča, da so takoj po napovedi vojske Združenih držav izšli v Detroitu, Texasu in Torontu trije hrvatski listi pod naslovom »Novi Svijet«, »Jadran« in »Hrvatsko Pravo«, da širijo propagando v korist entente med ameriški Hrvati. Ali izdajatelj listov so doživeli veliko razočaranje, ker so Hrvati, ki so od začetka vojske vedno z napetim zanimanjem pričakovali pred poslopji poslaništev Höferjevih poročil in pokazali največje veselje zaradi priznanja junaštva hrvatskih čet, sprejeli to agitacijo zelo hladno. Imenovani listi nimajo niti naročnikov niti čitateljev. Angleži nimajo sreče, ker so s to akcijo doživeli popoln neuspeh. Hrvatski in slovenski narod ostane Avstriji zvest v stari domovini in v tujini. Posamezne agente entente postavi vedno pred prag!

Glasovi za mogočno Avstrijo.

»Information« pišejo iz Prage med drugim:

Velika ura brezpogojno zahteva, da se združijo vse razpoložljive moči v službi domovine. Vse, karkoli narode monarhije v politični vsakdanosti loči, se mora trenutno postaviti v ozadje, se mora pozabiti. Biti ne sme nobenih strankarskih ne jezikovnih razlik, naložba ljudskega zastopstva v bodočih urah odločitve je, da na zunaj dokaže edinstvo, moč in neomajnost notranje državne fronte. Tej nalogi bo pa ljudsko zastopstvo le tedaj kos, ako se strogo izogne vsem, kar bi moglo motiti ravnotežje v njej dejstvenih narodnih sil. Kljub vsem omejitvam diskusije se v Avstriji nihče več ni mogel udajati zmoti, da bi uresničenje misljenih »predpogojev« Nenemci mirno sprejeli. — Kolikor je tačas sploh mogoče presledati položaj, smemo kot gotovo smatrati to-le: Parlamentarna zastopstva nenemških narodov žele na vso moč, da se snide državni zbor. Parlamenta si žele že zato, ker hočejo o mnogih rečeh mirno in lojalno povedati svoje mnenje. Doprinesti hočejo dokaz svoje dobre volje in žele vsakomur vidno pokazati, kako zelo jim je na tem, da postavijo vso svojo zmoglost, svojo polno moč v službo države. Od te strani je torej za slučaj enostavnega »brezpogojnega« sklicanja državnega zbora pričakovati le dobra volja in vsakršno pospeševanje.

Vsi eno!

Praska »Union« piše o cesarjevem apelu na nemške parlamentarne zastopnike: Sila in moč Avstrije, ki se je ravno tekom sedanjega gigantskega boja pokazala na tak občudovanja vreden način, je za sluga vseh njenih narodov. Vsako pleme je doprineslo svoj del po razmerju svojih gospodarskih in intelektualnih moči. To je še nedavno prav posebno poudaril naš zunanji minister grof Czernin. Noben narod si ne more prisvajati izključne zasluge da je ustvaril veličino Avstrije. Vsi so pokazali v prenašanju vojnih stisk enako stanovitnost, sinovi vseh so zapečatili svojo zvestobo do države s svojo krvjo na bojiščih. Zato hočejo tudi vsi sodelovati pri novi ureditvi naše oomovine. Ako naj ta nova ureditev res ustvari boljše razmere mora biti sad poštenega vzajemnega dela vseh enakopravnih plemen. Samo tako je mogoče ustvariti pogoje za srečnejšo bodočnost Avstrije.

Iz svojih razgovorov z generalnim polkovnikom Borojevičem.

pripoveduje hrvatski profesor Frangeš v zagrebškem »Tagblattu« med drugim: Zelo zanimiva so bila sporočila višjega armadnega poveljnika o razmerah za soško fronto. Pripovedoval je o »soškem fondu«, instituciji, ki jo je ustanovil za vdove in sirote v svojem armadnem območju padlih junakov. Ta zaklad, h kateremu so prispevali častniki, moštvo in drugi dobrotniki, je dosegel višino nad milijon kron. (Tu je cenzura nekaj vrst zaplenila.) Pa tudi v drugih pogledih zasleduje višje poveljstvo velikopotezno gospodarsko politiko. Vojna je dozorela z gospodarskega stališča obsežnih novosti. Današnji vojskovodja mora biti tudi ekonom v velikem slogu. Vprašanja prehranjevanja igrajo danes v vojski znamenito vlogo. Vse območje do fronte je bilo po njegovi inicijativi obdelano; veliki predeli dežele bodo prinašali žetev in nada je, da bo pridelek tako velik, da se bo armada na fronti vzdrževala skoro iz lastnega. Naprava, na katero more biti Borojevič ponosen, je vodovod na vsem kraškem ozemlju. Gradnja vodovoda je bila že davno nameravana. Že pokojni cesar Franc Josip je pred 18. leti dal dovoljenje za gradnjo takega vodovoda v teh, na vodi siromašnih krajih. Ali pozneje je postala stvar vzrok za prepir med posameznimi občinami in konec vsega tega je bil ta, da se vodovod ni gradil. Čim je izbruhnila vojska, je Borojevič takoj izprevidel, da na kraškem terenu ne more obstajati vojska, če ni vode. Izkopali so se vodnjaki v velikem številu, položile cevi od-

daleč, ki dovajajo sveže pitne vode v te na vodi uboge kraje. Danes je nedaleč razpletena vodna mreža dogotovljena in pozicije na vsej fronti ne trpe na nikakem pomanjkanju vode. Prva prošnja ujetih Italijanov, čim so došli za našo fronto, je: dajte nam čašo vode! In potem menijo: »Lahko je vašim ljudem — ti imajo vode! Mi Italijani trpimo strašno zaradi pomanjkanja vode. Dovažati se mora od daleč, ni sveža, ni zdrava!« Toda je blagoslov tudi za prebivalce gorskih krajev, ki le redkokdaj odhajajo v dolino. Imajo dobro pitno vodo in ni treba jim donašati jo od daleč s težko muko. Brez vojske ne bi se bil vodovod na Krasu nikdar zgradil tako razpleteno in vse preskrbljajoče. Še dolgo po vojski bo prebivalstvo hvaležno generalnemu polkovniku Borojeviču za ta vodovod, napravljen za vojsko, ki pa je od prvega trenutka dan v porabo tudi za civilno prebivalstvo.

Napad pri Jamljah.

»Oesterreichisch-ungarische Kriegskorrespondenz« poroča:

Jamlje so majhna vas na italijanski fronti. V oktobru je vas osvojil sovražnik, med tem pa smo mu jo bili že davno zopet vzeli in v bojih ni ostal kamen na kamnu. Tam, kjer je izpočetka obstajala naša postojanka iz enostavnega kamenitega zidu, teče sedaj globok, v kamen vsekani jarek z močnimi žičnimi ovirami in pred granatami varni kavernami. Zima je prinesla trdo delo. Vedno nadlegovani po sovražniku, so storiili 64ti za izpolnitev postojank, kar je bilo v njih človeških močeh. Tudi sovražnik ni bil len. Njegovi rovi, njegova stališča za strojne puške in bojne straže so postajali od tedna do tedna močnejša. Vsi-ljevala se je misel, da bi ga v njegovih utrditvenih delih motili. Vsak je govoril o tem, vsak je imel svoje načrte. Šele koncem marca je prišlo dovoljenje. Podjetje je bilo skrbno pripravljeno in določeno na dan 29. marca ob eni uri jutraj. Sodelovati je imela tudi artilerija. Tako se je izpolnila dolgo pričakovana želja častnikov in moštva. Ko je bataljonski poveljnik malo ur pred napadom osrčevaje nagovoril čete, ki so bile pripravljene za naskok, se je marsikatero oko orosilo.

Opolnoči so zavzele navalne patrulje 64tih pod poveljstvom rezervnega poročnika Buttermeicha in rezervnega praporščaka Kuxa svoje izhodne postojanke. Rezervni poročnik Bistricsany se je splazil z razstreljevalno patruljo do sovražnih ovir, da bi jih z ukrasitvom porušil. Padlo je več strelav iz pušk. Sovražna bojna straža je bila opazila gibanje na predozemlju. Celo

LISTEK.

Odlomki iz dnevnika.

Moji kameradi.

V tem mestu ni nobenega fotografa. Kje se bo vzel med revščino, ki vlada tu? V Skadru je eden, ampak od tja je osem ur z vozom. Nadporočnik L., ki edini tu ima fotografski aparat, mi je že dvakrat obljubil, da bo prišel; ampak trikrat je že na to pozabil. Žato mi bo prav žal, če ne bom imel nobene slike o svojih kameradih iz Albanije.

Prvi je Janko, moj sluga. Mlad fant, z obrazom nežno otročjim, dober in mil, da so mu njegovi sotovariši rekli »Christ-kindel«. Doma je na Hrvatskem. Tretjo postajo od Zagreba na črti proti Samoboru mora izstopiti, če se pelje domov. Potem pa ima še tri ure hoda. Kako se kraj imenuje, si nisem zapomnil. Iz Srbije je prišel sem. Že 15 mesecev ni bil doma, zato je dobil 14dnevni dopust. En teden pred dnem, ko bi se moral odpeljati domov, pa je začel postajati rumen v obraz. Noge ga niso držale in glava ga je bolela. Malarija! Ni kazalo drugače: mesto domov sem ga moral poslati tja gori na hrib, kjer stojijo polno lesenih barak. Nič več se ni vrnil.

Drugi. Št. 355. Izmed štirih Rusov, ki jih imam tu, sem si izbral to številko za začasnega Jankovega naslednika. Prišel je iz bolnišnice in bil meni začasno dodeljen. Dokumentov ni imel nobenih, samo številko na kapi. Na vprašanje mi je povedal, da se piše Pismeny, ime da mu je Timotej, star da je 23 let, doma iz Amelnika v guberniji Herson. Fant je bil pri nas prav zadovoljen. Nekega popoldne me je vozil k morju in mi potoma pripovedoval, da je bil tudi v Rusiji že pri morju, tam na severu. Videl je tudi že Kitajke, ki imajo take noge: pokazal mi je svojo pest. Jaz sem bil s fantom prav zadovoljen. Pa je prišlo nekega popoldne pisanje. Štev. 355 sem moral poklicati k sebi v pisarno, kjer se je po dolgem izgovarjanju pokazalo, da št. 355 ni prava, temveč št. 327 in da je Timotej Pismeny v resnici Pjotr Kozlovski, pristojen v Jaroslavko, ki je pobegnil od nekega oddelka delavcev ujetnikov. — Št. 327 je morala v spremstvu moža z nasajenim bajonetom nazaj k delavskemu oddelku, kjer se je zgubila v morju drugih števil.

Tretji. Korporal. Če je pri nas kdo tri dni rumen v obraz, ga navadno že pošljemo tja gori v lesene barake. Ta pa je zmerom rumen, pa še ni bil nikdar tam gori. Njegov obraz pa ni samo rumen, temveč tak, da bi bil izvršen model slikarju, ki bi slikal Kalvarijo s tremi križi. On bi moral

viseti na križu na levi. Uživanje kinina (sredstva proti malariji) se nam vse gnusi. Mene stresa mraz, če zagledam tisto zeleno škatico, v kateri se nahajajo praški. Naš korporal pa jih zoblje tako kot bi bili bonboni. Drugače pa je priden fant. Dela od jutra do večera. Samo parkrat sem že imel sitnosti z njim. Enkrat je imel nava-gati 80 kg cvibaka, pa se je »zmotil« samo za 20 kg. Ko sem ga prijel za to, je navedel za izgovor to-le: Tehtnica je bila rekvirirana v Srbiji. Odkar je v Albaniji, kar noče več služiti. Morda je tudi ona dobila malarijo.

Četrti. Portretni slikar. Z Dunaja je in je od mobilizacije v uniformi. Ima ženo, ki mu nikdar ne piše in on nikdar njej. Na Dunaju je bil v službi pri imenitnem slikarju, »kjer je občeval z generali«. Zato mu je tu jako neprijetno, da mora stati v pozoru pred vsakim, »ki ima pod vratom več zvezd kot on«. On je imel do nedavna po eno samo na vsaki strani. Enkrat je imel bolezen v prsih. Povedal sem mu, da se peljem k intendanci. On pa mi je začel pripovedovati, kaj da je že vse doživel v teh dveh letih in mi potem namignil na novo odredbo o železnih križih za moštvo. Ima krasno pisavo in je zelo porabna moč v pisarni, kjer dela od jutra do večera. Včasih po več tednov ni zapustil barake, kjer je pisarna. Na zimsko uniformo se ni mogel privaditi. Ko že drugi dolgo ne je

on nosil še vedno platnene hlače in škornje brez podplatov. To je bilo dobro, da je tičal vedno pred pisalno mizo. Nekega lepega jesenskega popoldne je bil pri meni na vrtu naš štacijski poveljnik ritmojster S. Govorila sva o moštvi in jaz sem mu povedal o bolečinah, ki jih ima moj slikar. »Napravi mi vlogo za povišanje.« — Ko je bila gotova, jo je g. ritmojster takoj podpisal. — »Zdaj ga pa pokličite sem in mu povej, da je povišan.« — Hitel sem si opasat sabljo, da poklicanemu H. naznanim povišanje. Toda mož me je spravil pred ritmojstrom v zadrego. Mislim, da ga kličem samo tako, da mu dam kako naročilo za pisanje, zato je prišel — brez kape, v platnenih hlačah, s škornji skoraj dobesedno brez podplatov. Ni se pa malo ustrašil, ko je zagledal ritmojstra in poleg njega mene v popolni službeni adjustirungi. Kaj bo zdaj?

H. pozor! — »Naznanim vam, da ste vsled odredbe g. ritmojstra povišani za pravega korporala in titularnega četovodjo. Čestitam vam, bodite tudi vnaprej pridni kot dozdaj!«

»In oblečite takoj drugo uniformo in druge čevlje! Pa brez kape na glavi mi ne pridite nikdar več pred svojega predstojnika!« je dostavil g. ritmojster.

Ko sem prišel čez pol ure nato v pisarno, je imel mož od ginenja še vedno solzne oči. Zvečer pa je že premišljeval,

podjetje, ki je bilo bistveno zgrajeno na tem, da se sovražnik preseneti, je bilo v nevarnosti. Poročnik Bistriesany je videl, da ga je nasprotnik opazil. Skokoma se zagnale proti sovražnim žičnim oviram, vrže vanje ekrazit, ga užge, nekaj sekund tiho, nato oglušujoč pok — in močna žična ovira je bila razrahljana. V tistem hipu kreneta dalje obe navalni patrulji, čeravno je sovražnik otvoril krilni ogenj. Še en tasan trenutak: prekoračiti je treba žično oviro. Del patrulje brzda posadko v le nekaj korakih oddaljenem kosu jarka z ročnimi granatami. Med tem si ostali delajo gaz skozi žično oviro. Z enim skokom so na sovražnem prsobranu, z drugim v jarku in z gromkim »Ura«! se vržejo patrulje na italijanske posadko. Rezervni nadporočnik Kalkstein pride z rezervami. Razvije se metež: Kdor se ne uda, ga zadene. Naša artiljerija začne obstreljevati zrak ležeče sovražne rove. Sovražnik je očitno mnenja, da gre za velikopotezen napad ter pošilja točo pehotnega ognja iz druge črte.

Skoro celo uro so ostale naše navalne patrulje v sovražnih jarkih. Vračali so se v najljubšem sovražnem ognju strojnih pušk, min in topov. Uplenili so dve strojni puški, brzostrelno puško, mnogo vojnega blaga. Ujetnikov so odvedli 21. Razen tega je imel sovražnik znatne izgube na mrtvih in ranjenih. Naše navalne patrulje so imele le nekaj ranjenih, med temi nadporočnik Kalkstein z lahkim strelom v rami.

Podjetje sedmograškega pešpolka je bilo v vojnem poročilu dne 29. marca priznalo omenjeno. Napada so se krepko udeležile tudi navalne patrulje 21. pešpolka pod poveljstvom stotnika Mrakota.

Vojaške vesti.

Odlikovanja. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči so dobili poročniki 97. pp. Karel Strahe, Miroslav Luschützky in Emil Schnabl. — Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil poročnik ces. kraljeve jezdečega strelskega p. št. 6 Herm. Torkar, pri ulanskem p. št. 13. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil stotnik 7. polj. top. p. Oton Ferk. — Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil črnovoj. praporščak dr. Karel Ferluga. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste sta dobila tit. desentnik brzojavnega polka Gruđen Franc in stražmojster 5. drag. p. Cunta Jernej. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: predmojster 25. težkega polj. top. p. Lipovec Josip; štabni narednik Golčman Franc in tit. desentnik Gnuš Martin, oba pri 87. pp.; topničarji 7. trd. top. p. Černe Albert, Škrlić Josip in Šulin Gašper. — Najvišje pohvalno priznanje z meči sta dobila mornariški štabni zdravnik dr. Rihard Jug in upokojeni ladijski poročnik Ernest Peternel. — Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil nadporočnik 41. črnovoj. bat. dr. Ivan Rupnik. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: stražmojstri 7. dež. orož. pov. Josip Bohmann, Franc Lukež, Franc Močivnik, Vinko Repež, Franc Podgornik, Ferdinand Petrič in Franc Žerjal; narednik 26. črnovoj. pov. Franc Jecel, pri splošni bolnišnici v Mariboru; nad. stražmojstri 7. dež. orož. pov. Josip Wolf, Ivan Kobal, Josip Živec in Josip Grmek; nad. stražmojster 12. dež. orož. pov. Franc Kurnik; četovodja 12. dež. orož. pov. Josip Jakše. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste sta dobila četovodja 1. gor. strel. p. Kos Franc, pride-

ljen saperski stotnik št. 7.-3, in desentnik koroškega prost. strel. p. Sovinc Blaž. — V drugič so dobili srebrno hrabrostno svetinjo: kadet Janžič Ivan, desentniki Poženu Konrad, Ulčnik Ivan in Potočnik Anton (padel) in poddesentnik Wedenig Franc, vsi pri 1. gor. strel. p.; desentnik 2. gor. strel. p. Bider Josip. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: četovodja Sušec Martin in Pollak Franc, desentnik Ferčnik Pavel, poddesentnik Bolterle Štefan in Kurnik Alojzij, strelci Sinkovec Josip, Baran L., Ibounig J., Kuster P. in Ploher K., vsi pri 1. gor. strel. p.; praporščaka Smrdut Maks in Flajs And., des. Mlakar Iv., Stanič Anton in Eržen Ivan, vsi pri 2. gor. strel. p.; četovodja Krajnc Josip, tit. pod. des. Praprotnik Josip, poddesentnik Krajnc Franc in pešec Zlatinšek Josip, vsi pri 26. črnovoj. pp.; četovodja Čuš Franc in pešec Pihlerič Jakob, oba pri 151. črnovoj. bat.; tit. četovodja 151. črnovoj. bat. Bodlaj Mihael; tit. poddes. Haberle Simon, strelca Modrič Tomaž in Benedikt Ivan, vsi pri koroškem prost. strel. p.; kadeta Krulec Pavel in Godec Miroslav, četovodje Černe Franc, Prentner Ivan in Wieser Martin, desentniki Pajk Anton, Verhonič Ivan, Rauter Kristijan, Dojak Blaž, Jamnik Aleksander in Čepelnik Martin, tit. poddes. Ulbing Matija in Hafner Simon, poddesentnika Jug Ivan, Jereb Karel in Polanec Jakob, strelci Čížek Ignacij (padel), Samec Florijan, Skok Matija, Železnik Vrbani (padel), Kandut Peter (padel), Zernig Florijan, Vrabčič Ivan, Drole Andrej, Lah Jurij, Rabič Pavel in Oblak Ivan, vsi pri 1. gor. strel. p.; praporščaki Andoljšek Adolf, Milharčič Ivan, Jug Rihard in Drol Valter, kadet Marolt Matija, kadetni aspirant Pirc Josip, štabni narednik Drnovšek Josip, narednik Skvarča Franc, četovodje Peneš Franc Triller Ivan in Kajer Jakob, enol. prost. četovodje Rudež Adolf, Štolfa Stanko in Osterman Karel, črnovoj. četovodja Zupan Fr., tit. četovodja Peterko Ignacij, desentniki Širnik Ivan, Rant Anton, Kern Gregor, Blagne Ivan, Fedran Franc, Klobčič Valentin, Poje Anton, Golj Jakob, Peršina Ivan in Brinovčar Martin, strelci Virt Al., Kajfež Ivan, Kodeh Vinko, Makovec Alojzij, Remec Ivan, Petek Franc in Bajde Fr., vsi pri 2. gor. strel. p. — V drugič je dobil bronasto hrabrostno svetinjo podd. 2. gor. strel. p. Šlebir Josip. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: desentnik 151. črnovoj. bat. Kobač Maks; častniški sluga Mernik Matija, strelci Rotter Rudolf, Snabl Jakob in Trunk Aleksander, vsi pri 1. gor. strel. p.; desentnik Rutar Matija, Bizjak Lenart in Senožetnik Josip, poddes. Vrhovec Avguštin, strelci Grašič Anton, Stres Franc in Zupančič Josip, vsi pri 2. gorskem strelskem polku; tit. četovodje Šiška Inocencij, Ocvirk Ivan in Smeh Jakob in pešec Filipič Franc, vsi pri 26. črnovoj. pp.; tit. četovodji Stopar Fr. in Gmeiner Ivan, poddesentnik Pačnik Jurij, pešci Delopot Ivan, Sušec Štefan, Poljan Ivan in Plešnik Leopold, vsi pri 151. črnovoj. bat.; pešec 151. črnovoj. bat. Tavčar Ivan. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: ognjičarja Legat Leopold in Turi Al.; desentnik Pelosa Josip in topničar Brezigar Mihael. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: desentnika Kos Franc in Ivan Zavolovšek predstrelci Benko Franc, Mihelj Franc in Martinčič Franc; topničarji Podakar Luka, Medved Franc, Ličen Leopold, Musika Mihelj, Perhavec Andrej, Kogovšek Matija, Obram Janko, Knabič Leopold, Rudež Franc, Jug Anton, Bugar Josip,

Anžon Alojzij in Maurič Franc, vsi pri trd. top. polku št. 7, bat. 11.

Velika bitka na Francoskem ponehava.

Zdi se, da nameravajo Angleži zopet pričeti bitko pri Arrasu, katero so deloma vsled težkih izgub moštva in materijala, deloma vsled spretnega umika Nemcev morali 15. t. m. prekiniti.

Bitka ob Aisne in v Champagni se nadaljuje, vendar so se že pričeli pojavljati znaki oslabelosti. Sedanja bojna slika je v marsikakem oziru drugačna, kakor je bila prve dni. Ko je bila glavna napadalna smer sovražnika jasna, so Nemci svoje rezerve moštva in materijala (posebno artiljerije), ki so jih pred začetkom bitke imeli pripravljene daleč za fronto, polagoma zastavili na najhujših točkah boja. Z osredotočenjem ter mogočimi obrambnimi sredstvi proti glavnim napadnim točkam Francozov, je postala obramba nepremagljiva. Zato so se zadnji čas vsi francoski ogromni napadi popolnoma izjalovili z brezprimernimi izgubami, nasprotno so pa Nemci z uspešnimi protisunki pridobili taktično dragocene postojanke.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 21. aprila. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta.

Poizvedovalni sunki v ovinku Yperna so nam dovedli več ujetnikov, zaplenili smo tudi orožja v jarkih. Med Loosom in železnico Arras-Cambrai so polagoma močnejše streljali.

Vojna skupina nemškega cesarjeviča.

Čete vseh nemških plemen izsiljujejo na ogromnem bojišču ob Aisne in v Champagni, kjer se bije moč z močem, in kjer zvesto vztrajajo do smrti v najtežjem ognju, vsak dan in vsako uro junaštva. Vojno poročilo ne more navajati podrobnosti. Naskakovalne čete so včeraj dopoldne izgale sovražnika iz bivše cukrarne južno Cerny. Bolj vzhodno od tam pri Hurtebise Ferme so odbile naše čete francoske delne napade. Z velikimi izgubami za sovražnika so odbili naši ob Brimontu francoske in ruske čete, ki so naskakovale. Popoldne se je razvil na celi bojni črti Aisne in v Champagni zopet silen boj s topovi. Besni napadi so se razvili pri Brayu, od visoke planote Paisy do nižave vzhodno Craonne in med Frosnesom in nižavo Suipes. Sovražni naskok se je zrušil ob Chemin de Dames v ognju, na posameznih mestih pa v boju moča z močem. V Champagni so se zrušili napadi pred našimi postojankami. Naše naskakovalne čete so vdrle severno Reimsa in v Argonih v sovražne črte; vrnilo so se z ujetniki nazaj.

Bojna skupina vojvode Alberta Virtemberškega.

Vzhodno St. Michela se je izvedlo neko naše podjetje tako, kakor smo želeli. Tudi tam smo ujeli več Francozov.

Neugodno vreme zadnjih dni je omejilo delovanje letalcev. Od 17. aprila smo sestrelili v zračnih bojih 7, z obrambnimi topovi pa 3 sovražna letala.

Berlin, 22. aprila. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta.

Topovski boj se je včeraj ojačil in razširil na več točkah flandrijske in artoiške bojne črte; severno Scarpe se je zvišal od časa do časa do najskrajnejše besnosti. Premikanja čet pred našimi črtami smo obstreljevali z uničevalnim ognjem. S protinapadom smo vrgli močan napad Angležev na sev. bregu potoka Miette. Na angleški bojni črti, severno zahodno St. Quentin, so bili dopoldne le mali boji, južno Somme so streljali s topovi.

Bojna črta nemškega cesarjeviča.

Ob Aisne in v Champagni so se splošno do večera le malo bojevali. Naše naskakovalne čete so razstrelile pri Berry au Baq francosko utrjeno kočjo s posadko. Pri Frosnesu in na zahodnem bregu Suipes boji, ki so se končali z velikimi izgubami za sovražnika. Južno Riponta smo odbili francoski sunki.

Bojna skupina vojvoda Alberta.

Položaj se ni izpremenil.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

× × ×

V zračnih bojih je izgubil sovražnik včeraj 6 letal; 5 jih je sestrelila preganjalna skupina ritmojstra barona pl. Richtbofna. Mornariški letalci so prisilili pri Nieuportu sovražni zrakoplov, da je padel goreč v morje.

× × ×

NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 22. aprila zvečer. Uradno:

Na bojni črti Artois se je besno streljalo. Pri Loosu so se vneli boji pehote. Ob Aisne in v Champagni je bilo podnevi do zdaj precej mirno. Severnozahodno Soissons so živahno streljali. Z vzhoda nič novega.

Nemško poluradno poročilo.

Berlin, 21. aprila. Uradno:

Silovita borba ne nudi več, kakor je ni tudi zadnje dni, podobne enotne po velikih strateških vidikih vodene bitke, razdrobila se je marveč v besne osamljene delne boje, ki merijo zgolj na krajne uspehe. Francozi so tudi včeraj iznova poskušali, da bi prišli iz nižave ob Aisne s silo na višinsko pobočje Chemin des Dames. Njih napadi so se, kakor včeraj, zrušili v nemškem ognju. Nemcem so se posrečili protinapadi, s katerimi so pridobili ozemlje južno Cerny. Ljut napad Francozov se je izjalovil vzhodno Craonne, v prostoru med Craone in Miette potokom; Francozi so tam napadli okoli 6. ure zvečer; njihov napad so podpirali po divjem bobnečem ognju oklopni vozovi. Napadli so tudi postojanke pri Brimontu, ki tvorijo vrtilišče črte, na kateri se bije bitka, a niso uspeli; francoske in ruske izgube so bile tam velike. Severno Betheny, ki leži nekaj kilometrov od Reimsa, smo izčistili sovražne jarke pred našo bojno črto in ujeli ob tej priliki 2 podčastnika in 14 mož. Severno zahodno Auberive na vzhodnem krilu črte, na kateri se bije bitka, se je splošno položaj le malo izpremenil. Na obeh straneh prekopa La Basse besno ožen z minami, tudi težkih kalibrov.

Berlin, 22. aprila. Wolff poroča: Včeraj je bitka ob Aisne in v Champagni ponehava. Izredno močne izgube, ki so jih imeli Francozi v minulih dneh, ko so trčili na nemške branilce, ki so se junaško bili, so čividno sovražnika prisilile na odmor v bojih. Naknadno se poroča, da je sovražnik izgubil 19. t. m., ko smo zopet vzeli nekdanjo cukrarne Cerny in ko smo krvavo odbili dopoldne 21. aprila dva napada Francozov jugovzhodno Cerny 9 strojnih pušk in ujetnike. V Champagni smo severno Prosnesa uničevali z našim uničevalnim ognjem zbiranja sovražne pehote, odbijali čete, ki so napadale z ročnimi granatami naše topništvo je uničilo več oklopnih voz. Težke izgube smo zadali z našim ognjem Francozom severnovzhodno Prosnesa, kjer so izvajali delne napade, ki so se izjalovili. Napadi nemških patrulj so tudi v prostoru pri Arrasu in med Ancre in Somme pridobili ujetnike in plen. Sovražne sile, ki so napadale pri Beauchampu in pri Villers-Plouichu, smo odbili s težkimi izgubami za nje deloma tudi v boju moča z močem. Samo pred nekim ozkim odsekom smo našli 300 mrtvih sovražnikov.

Francosko uradno poročilo.

20. aprila ob 3. popoldne. Sovražno topništvo je ponoči streljalo južno Saint-Quentina; naše je živahno odgovarjalo. Poizvedovalni oddelki so se bojevali severno Urvillersa. Pri Laffauxu smo izdatno napredovali; ujeli smo 49 mož. V navedenem odseku smo odbili več nemških protinapadov. V boji z ročnimi granatami smo vzeli na visoki planoti Vaucerice in jugozahodno Courcy več jarkov. Z dobro izvedenim podjetjem smo vzhodno Loire pridobili ozemlje in ujeli 250 mož. V Champagni je značil noč besno odpor sovražnika. Nemci so močno obstreljevali, nato so pa izvedli močne protinapade pri Moronvilliersu. Napadalne poizkuse je uničil zapiralni ogenj in streljanje s strojnimi puškami; sovražnik je izgubil zelo veliko ljudi; 20 mož smo ujeli. Sicer je bilo ponoči povsod mirno.

Naše letalci so sestrelili od 16. t. m. dalje v zračnih bojih 10 nemških letal in 2 pritrena zrakoplova.

Ob 11. uri ponoči. Topovi so na obeh straneh močno gromeli med Saint-Quentinom in Oise, še posebno pa severno Grugies. Naše čete, ki so vznemirjale severno Aisne sovražnika, so zopet napredovale proti Chemin-des-Dames. Zasedli smo vas Sanop. Nemci so napadli okoli 6. ure zvečer po zelo močni pripravi s topovi z velikimi silami pri Ailles-Hurtebise; oženj topov in strojnih pušk je zrušil in popolnoma odbil njihov napad. Boj s topovi se v tej pokrajini zelo živahno nadaljuje.

V Champagni smo vzeli sovražniku, ki se je besno branil, pri Moronvilliersu več važnih opirališč.

Med Soissonsom in Auberive smo od 16. aprila ujeli nad 19.000 Nemcev in zaplenili, v kolikor smo jih že presteli, nad 100 topov.

21. aprila ob 3. popoldne. Precej živahen boj s topovi severno Aisne pri Nanteul-la-Fosse in Heurtebise; v tem delu bojne črte smo ujeli včeraj 100 mož. Živahno streljanje s topovi na obeh straneh je značilo noč vzhodno Craonne in severno Reimsa. V boju z ročnimi granatami smo posebno napredovali južno luvincourta in vzhodno Courcy. V Champagni smo odbili z izgubami za sovražnika napad na »Visoko goro«. Naši oddelki so zahodno Maj-

da bi bilo po dveh letih — kot četovodja — vendar lepo iti na Dunaj na dopust. Mož namreč v dveh letih ni bil še nič doma.

Peti. Tolmač. Še nima nobene zvezde, govori pa pet jezikov; za silo že nekoliko albanai. Vere je židovske. On ima to bolezen, da zmerom je. Kje dobi, ne vem. Navzlic temu je suh kot trska; prsti na njegovih rokah so podobni nogam morskega pajka. Znanje jezikov ga dela zelo uporabnega. Poleg tega pa je zelo pokoren.

Šesti. Arpad Kömes. 21letni fant. Izučil se je za prodajalca železnine. Brat mu je učitelj; mati mu piše iz Ogrske zelo pogosto. Še bolj pogosto pa on nji. V baraki, kjer spi, ima nad ležiščem obešeno njeno sliko. Je zelo priden fant. Govori rodni mu jezik madžarski, prav dobro hrvaški in nekoliko nemški. Ko se je podpisovalo zadnje vojno posojilo, je prišel nekoga popoldne k meni v pisarno strogo službeno.

»Gospod, pokorno javim, da bi tudi jaz rad podpisal vojno posojilo.«

»Koliko?«

»Dvesto kron.«

»Boš plačeval v obrokih?«

»Ne, vse takoj.«

In položil mi je 200 kron na mizo.

»Pa bi prosil, da bi se glasili papirji na moje mamico.«

»Dobro. To se lahko zgodi.«

»Pa bi še nekaj prosil.«

»No?«

»Da bi govorili z menoj vedno nemško.«

»Zakaj? Tudi izven službe?«

sons-de-Champagne vdrli v nemške črte; iz njih so se vrnili s 40 ujetniki. Na ostali bojni črti je bilo ponoči razmeroma mirno.

Cesar Viljem se zahvaljuje armadi, ker je odbila predor Francozov.

Berlin, 22. aprila. Uradno: Cesar Viljem je, ker so zmagovito odbili napade ob Aisne in v Champagni, brzojavil cesarjeviču: Čete vseh nemških plemen, ki so ti podrejene, so z jekleno trdno voljo in krepko izjalovile veliki francoski predor ob Aisne in v Champagni. Pehota je morala tudi tam nositi najtežje breme. Izvedla je velike reči, ker je hrabro neglede na smrt vztrajala in napadala s pomočjo neutrudljive artiljerije in drugih orožij. Votanjem in četam se zahvaljujem v svojem in v imenu domovine. Bitka ob Aisne in v Champagni se še ni končala. Vsi, ki se tam vojskujejo in krvave, naj znajo, da se cela Nemčija spominja njih junaških činov trdno odločena, da izvojuje boj do zmagovitega konca. V to pomagaj Bog. — Viljem I. R.

Strašne izgube Francozov.

Neki častnik Cuavov, ki so ga Nemci ujeli severozahodno Reimsa, je izpovedal: Francoskih letalcev nismo videli, ko smo napadali. Z naskokom smo vzeli prvo črto, a naši ljudje niso hoteli napredovati. Dva bataljona, da skoraj celi polk je bil pobit v četrt ure. Prvi naskakovalni val je bil enostavno uničen. Podporna stotinja je zšla v zapiralni ogenj in ni napredovala, kakor bi bila morala.

Herve prerokuje.

Berlin, 23. aprila. (Kor. ur.) Wolff poroča: Gustav Hervé je prerokoval v »Victoire« 18. marca, ko so mogli Francozi vdreti v ozemlje med Arrasom in Soissonom, ki so ga bili Nemci prostovoljno izpraznili: Dejansko se pričinja zdaj osvoboditev naših zasedenih ozemelj in junaške Belgije. Kmalu bo pričela biti oprostilna ura tistim rojakom, ki še ječe pod nemškim jarmom. Dne 19. aprila je pa sodil Hervé čisto drugače. Pisal je: »Bitka je trda, trša, kakor smo se bali. Kakor hitro prenehajo grometi naši topovi in če naskakuje naša pehota, imamo, žal, veliko opraviti z močnimi rezervami, ki jih je bil zbral sovražnik.

Italijanski napad na Tržaško okolico.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 21. aprila. Uradno:

Bojevali se tudi včeraj niso nad navedno mero, pač je pa sovražnik na primorski bojni črti poizvedoval z znatnimi zračnimi bojnimi silami o razmerah naših postojank in o prostorih za njimi. Sovražni letalci so metali tudi bombe na več krajev za našo bojno črto.

Pri Laghi severnovzhodno Arsiera so po kratki pripravi s topovi vdrli oddelki pešpolka št. 14 v sovražne postojanke; iz njih so privedli enega ujetega častnika in 30 mož.

Dunaj, 22. aprila. Uradno:

Na primorski bojni črti so tudi včeraj letalci živahno letali. V »Drei Zinnen« so vdrli črnovojniški oddelki v sovražno postojanko blizu »Drei Zinnen« koče; ujeli so 1 častnika in 75 mož in zaplenili dve strojni puški. Sicer so se bojevali kot prej. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dogodki na morju.

Dunaj, 21. aprila. Uradno:

Potem ko so sovražni zrakoplovi napadli okolico Trsta, ne da bi bili povzročili znatno škodo, je skupina naših pomorskih letal 20. t. m. predno ce je zdanilo, metala bombe na vojaške naprave v škocjanu. Bombe so večkrat zadele in povzročile velik požar. Vsa letala so se vrnila nepoškodovana.

Poveljstvo mornarice.

Italijansko uradno poročilo.

20. aprila. Na tirolski fronti delovanje artiljerije v dolinah Camonica, Judikarija in Lagarina. Vnovič smo obstreljevali kolodvor Cagliano in njegovo okolico. Poroča se o manjših bojih pri Tezze Selle (dolina Posina) in v okolici Casera Zebio (Asiaska visoka planota).

Na Julijski fronti artiljerijski dvoboj na severnem odseku Krasa živahnejši.

Minulo noč so sovražna pomorska letala metala bombe na nekatere kraje ob spodnji Soči, ne da bi povzročila škodo ali žrtev. Istočasno je naše letalo z očitno učinkujočim uspehom metalo bombe na železniško križišče Opčine in se je nepoškodovano vrnilo v naše črte.

Naši letalci nad Benetkami.

Rim, 20. aprila. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani« poroča: Dne 17. t. m. se je ob megletem vremenu bližala skupina sovražnih letal, spremljana od torpedovk in podmorskih čolnov, Benetkam, da bi tam poizvedovala. Takojšnji protinapad italijanskih in francoskih letalcev, združen z ognjem obrambnih baterij, je sovražnim letalcem zabil, da bi prišli nad mesto. V zračnem dvoboju, ki se je vršil daleč od italijanskega obrežja, je bil en sovražni aparat prisiljen, da se spusti na tla. Dve italijanski pomorski letali se nista vrnili. (Opozorjamo na c. kr. vojno poročilo, dogodki na morju, z dne 18. t. m.)

Bisolatti odpotuje v Petrograd.

Lugano. »Corriere della sera« poroča: Minister Bisolatti bo odpotoval v Petrograd.

Cesar in cesarica na Tirolskem.

Inomost, 22. aprila. (K. u.) Njuni Velikanstvi cesar in cesarica sta došla med vojnjo v Bolcan sem ob 5. uri zjutraj z dvornim posebnim vlakom zahodne železnice; čez pet minut sta potovala dalje.

Bolcan, 22. aprila. (K. u.) Njuni Velikanstvi cesar in cesarica sta došla danes ob 10. dopoldne v Bolcan. Na kolodvoru se je javil vladarju poveljnik vojne skupine. Cesar in cesarica sta bila pri tihi sv. maši. Ob 12. uri so otvorili v navzočnosti cesarja in cesarice umetniško razstavo cesarskih lovcev. Od 2. popoldne sta se cesar in cesarica odpeljala na Dunaj nazaj.

Dunaj, 23. aprila. (K. u.) Nj. Velikanstvi cesar in cesarica sta se pripeljala danes ob 8. uri zjutraj na zahodni kolodvor.

Bolcan, 22. aprila. (K. u.) Cesar in cesarica sta se odpeljala včeraj popoldne z Dunaja v Bolcan. Spremljal ju je min. predsednik grof Clam-Martinic. Vojnja skozi Tirolsko je bila pravi triumf. V Bolcan sta se pripeljala 22. t. m. ob 10. uri dopoldne. Na kolodvor je prišel z mnogimi generali maršal pl. Conrad. Ko sta šla mladi cesar in cesarica v cerkev, je bil narod tako navdušen, da tega ni mogoče popisati. Odraščeni in otroci so sipali cvetlice; 20 minut sta potrebovala, da sta prišla v cerkev, kjer sta bila pri sv. maši. Cesar se je podal nato v stan nekega višjega poveljstva, kjer je poročal poveljnik o operativnem položaju. Cesarju je javil, da so naše drzne čete ravno v minuli noči dosegle lepe uspehe na Sextenu. Cesarica je prišla nato po cesarja, ko je obiskala prej Quiriena bolnišnico. Otvorila se je nato umetniška razstava junaških cesarskih lovcev; na to sta se odpeljala cesar in cesarica na kolodvor. V železniškem vozu je podelil cesar posebno avdienco tirolskim nemškim državnim in deželnim poslancem. Ob 2. uri popoldne se je dvorni poseben vlak odpeljal iz Bolcana. V Inomostu je pozdravila cesarja in cesarico nadvojvodinja Marija Jožefa.

Vojska z Rusi in Rumuni.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 21. aprila. Uradno:

Nobenih posebnih dogodkov.

Dunaj, 22. aprila. Uradno:

Na mnogih točkah so živahno streljali s topovi in z metalci min.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 21. aprila. Veliki glavni stan:

Na vzhodnem bojišču in na macedonski bojni črti so se večinoma le malo bojevali, položaj se ni izpremenil.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 21. aprila. Uradno:

Pri Tulči slab ogenj s strojnimi puškami vzhodno od Tulče slabo streljali s topovi, pri Isacce je tu in tam zagrmel kak top.

Na južnem Balkanu.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 21. aprila. Uradno:

Angleški poizvedovalni oddelki, vodili so ga 4 častniki, je napredoval proti naši postojanki ob vnožju Belašice, zahodno Poropa, a so ga naše prednje straže sprejele z ognjem in ga obkolile. Sovražnik je bežal in nam prepustil ujetnike, med njimi enega častnika. Z ognjem topov smo južno Seresa razkropili en eskadron in dva voda sovražne pehote. Na celi bojni črti so slabo streljali s topovi.

Sofija, 22. aprila. Uradno:

Besno se je v odmorih streljalo s topovi pri Crveni steni in na višini 1050 v ovinku črne. Med Vardarjem in Dojranskim jezerom so sovražni topovi besno streljali posebno južno Dojrana. Na n'zavi Seres do izliva Strume ogenj s topovi; tudi patrulje so živahno delovale.

Berlin, 22. aprila. Veliki glavni stan: Živahnejše so se bojevali v ovinku črne in jugovzhodno Dojranskega jezera. Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Turška zmaga pri Gazi.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 21. aprila. Uradno:

Sinajsko bojišče.

Po zmagoviti bitki pri Gazi so sovražni letalci z velikimi izgubami umaknili svoje izhodne postojanke. Naše izgube so bile

so bile neznatne. Naš letalec je sestrelil sovražno letalo; drugo letalo je prisilil ogenj naših topov, da se je izpustilo na zemljo. Sovražnega letalca smo ujeli. Naši letalci so v zračnih bojih vedno prekosili sovražnika. Na sovražne tabore in rezerve je bilo vrženih 300 kg bomb. Dognali smo, da je sovražna mornarica namenoma obstreljevala veliko mošejo v Gazi. Mošeja je uničena. Z ostalih bojišč se nič posebnega ne poroča.

Pri otoku Milos je podmorski čoln potopil transportni parnik, ki je obsegal približno 12.500 ton. Na Hedži so unorniki večkrat napadli železniško črto. Povsod smo jih z velikimi izgubami za nje odbili.

Napad na Dover in Calais.

London, 21. aprila. (K. u.) Uradno: Pet nemških rušilcev je izpadlo ponoči proti Doveru. Izstrelili so več salv. Zadel je na dve ladiji, ki sta stražili Dover. Dva, če ne trije sovražni čolni so se potopili, ostali so se hitro umaknili. Mi nimamo nobene škode na blagu; naše izgube so izredno lahke. Rešili smo deset nemških častnikov in 95 mož.

Berlin, 21. aprila. Uradno:

Lahke nemške morske sile so ponoči od 20. na 21. aprila izpadle v vzhodni prekop in proti izlivu Temze. Na trdnjavi Dover in Calais smo izstrelili 650 krogel. Calais ni bil zastražen, neko stražno ladjo, ki je došla pred Dover, smo uničili. Ker na povratku ni bilo videti nobenega sovražnika, so se deli naših bojnih sil, poveljeval jim je korvetni kanitan Gantier, vrnili in se še enkrat peljali proti izhodu prekopa. Vzhodno Dobra so zadeli na večje število rušilcev in ribiških ladij. Razvil so se ostri boji v bližini; neko sovražno poveljniško ladjo smo potopili s torpednim strelom, več smo jih poškodovali z ognjem naših topov.

Križarka »Mackensen«.

Berlin, 23. aprila. (Kor. ur.) Na povelje cesarja Viljema so naslovili veliko v morje izpuščeno križarko »Mackensen«. Kumovala je krstu ladje žena maršala Mackensena.

Poročila iz Rusije.

Bolgarija Rusiji.

Sofija, 21. aprila. (Kor. ur.) Bolgarska brzojavna agencija je pooblaščen, kot odgovor na izjavočasne ruske vlade z dne 10. t. m. sporočiti: Kar se tiče Bolgarije, vedo sedanji vodilni možje Rusije prav dobro, da se nova Rusija od te strani za svoje prostosti nima ničesar bati. Bolgarija je pripravljena, da podpira vsak korak, ki more zagotoviti mir. Ni pa nič manj trdno odločena, da v soglasju z zavezniki nadaljuje boj do konca, ki bi ji zagotovil popolno združitev njenega lastnega naroda.

Svet delavcev in vojakov proti posebnemu miru.

V tavrijski palači so zborovali zastopniki 16. deloma tudi 4., 5., 7., 8. in 12. armade in prve grenadirske divizije; navzoči so bili tudi zastopniki izvršilnega odbora sveta delavcev in vojakov. Odposlanci so vprašali, če se svet res zavzema za poseben mir. Zastopnik sveta Sokolov je odgovoril, da svet odklanja poseben mir.

Član ameriškega kongresa, socialist Meyer, je brzojavil predsedniku delavskega in vojaškega sveta Čheidzeju: Prosim Vas kot edini socialistični poslanec ameriškega kongresa, da kategorično dementirate govorice, češ, da delajo ruski socialisti za poseben mir z Nemčijo. Izvršilni odbor vseh delavcev in vojakov je odgovoril Meyerju: Oklic vseh delavcev in vojakov v Petrogradu narodom sveta in sklep splošnega kongresa zastopnikov delavcev in vojakov je izjavil: Vsa ruska revolucionarna demokracija ne dela na poseben mir, marveč dela na mednarodni mir brez aneksij in brez vsake dejanske ali prikriti vojne odškodnine temeljem svobodnega razvoja narodov. Proletariat vseh dežela naj se zadovolji, če se kolikor mogoče hitro sklone po obrazloženih načelih mir.

Reuter pa poroča iz Petrograda: Svet delavcev in vojakov je izjavil, da misel posebnega miru odklanja.

Boji med delavsko stranko in začasno vlado.

Berlin, 23. aprila. »Nationalzeitung« poroča iz Genja: Spora med začasno vlado in člani delavskega sveta še niso poravnali. Vsak dan s ostrejšo nasprotujejo. Obe stranki se zanašata na državni preobrat, s katerim upata, da se polastita gospodarstva. Veliko častnikov želi ravno tako, kakor vojski, naj bi se sklenil pošten mir. V Genf je došlo več brzojav, ki celo trde, da je sklenil petrogradski delavski odbor, naj se zapre M'ljukov in ostali člani začasne vlade, če bodo še naprej z dušo in s telesom delali tako, kakor zahtevajo Francozi in Angleži.

Kongres zastopnikov zahodne armade.

Petrograd, 23. aprila. (K. u.) Petrogradska brzojavna agencija poroča iz Minska: V navzočnosti predsednika Jume Rodzjan-

ka in vojnega ministra Gučkova se je 21. t. m. otvoril v Minsku kongres delegatov čet zahodne bojne črte. Navzočih je bilo 1200 delegatov vojakov, častnikov in delavcev, ki jih zaposluje armada. Otvoril ga je predsednik sveta delavcev in vojakov v Minsku Pozener. Naglašal je, da predstavlja kongres tesen stik vojaških in meščanskih slojev nove Rusije in popolno soglasje njene fronte in zaledja. Za predsednika kongresa so izvolili Posenerja, za podpredsednika pa vojaka Sorokalstova, ki je stopil na oder v vojni uniformi s puško v roki, kar so viharno odobraval.

General Lešicki odstopil.

Bern, 23. aprila. (K. u.) »Matin« poroča iz Petrograda: General Lešicki, vrhovni poveljnik ruske armade na rumunski meji, je naznanil, da odstopi.

Razmere v ruski armadi.

Stockholm. General Lukovski je nekemu časnikarju povedal, da v ruski armadi vojaki splošno pričakujejo konec vojne. To širijo agitatorji, armada to zelo slabi; vojaki dezertirajo. Sreča je, ker na prednjih stražah dezertira vsak dan pri vsaki diviziji le 5 do 7 vojakov. Kar jih za iz armade pobegne, nam ni natančno znano. V strelskih jarkih krožijo razni letaki, posebno ekstremne vsebine. Širijo jih vojaki, ki se vračajo z dopusta. To tudi disciplino zelo slabi. Častniki veliko pretrpe.

Genf. Iz Petrograda poroča »Temps«: Z vsilo se dela na to, da bi vsled revolucije oslabilno armado zopet za vojsko pripravili v štirih tednih, ko se bodo pričele velike operacije na vzhodnem bojišču. Začasna vlada nastopa proti miroljubnim stremljenjem v armadi in dela na to, da bi delavci v municijskih tvornicah radi delali.

Boji za moč v Rusiji.

Münchener Neueste Nachrichtene pravijo, da se za moč potegujejo odkrito tri stranke. V delavski stranki se borita Plehanov in Lenin. Plehanov se zavzema za vlado, Lenin pa ima za seboj delavce, ki so oboroženi. Tudi zemstva, kjer vladajo kadeti, se odpovedujejo vsem osvojitvam.

Nemiri v Kazanu. — Vstaja v Hivi.

Stockholm, 21. aprila. V Kazanu so izbruhnili med četami veliki nemiri. Socialistični listi obeh smeri si strastno nasprotujejo. Dijaki izdajajo list, v katerem pozivajo na boj proti meščanskim vladam Francije in Anglije skupno z nemško demokracijo.

Frankobrod, 21. aprila. »Frankf. Ztg.«

poroča iz Stockholma: Kan v Hivi se je dvignil proti začasni vladi. Turkmeni so se pridružili vstaji.

Kavkaz samostojna republika.

Berlin, 22. aprila. »Lokalanzeiger« poroča iz Malmö: Ruski socialistični voditelj Čheidze, ki je sam Kavkaščan, je izjavil deputaciji Georgijcev, Armencev in drugih kavkaških narodov, da bo postalo sedanje kavkaško namestništvo samostojna ljudovlada v okviru Rusije. Vlada se že o tej zadevi posvetuje.

Proti volitvam častnikov.

Pariz, 22. aprila. »Petit Parisien« poroča iz Petrograda: General Gurko je izjavil v dnevnem povelju armadi in središču bojišča: Nedopustno je, da bi v aktivni armadi vojaški odbori sami imenovali svoje častnike. Naj se ne misli, da bi mogli sodelovati voditelji in višji častniki s podrejenimi jim častniki, katerih ne poznajo.

Volilna pravica v Rusiji.

Nova ruska začasna volilna postava da vsem osebam, ki so končale 21. leto, ne glede na narodnost, vero, spol in premoženje volilno pravico. Upravičenci morajo 3 mesce stanovati v svojem volilnem okraju.

Zopet velik požar v Vladivostoku.

Stockholm. V Vladivostoku je izbruhnil nov požar. Iskra je zažgala skladišče solitra in smodnika. Več ladij, dve veliki skladišči streliva sta uničeni.

Preprečena zarola v Turkestanu.

Generala Kuropatkin in Kurlov zaprta. — Boji med vojski pristaši stare in nove vlade v zahodni Sibiriji.

Malmö, 23. aprila. »Rusko Slovo« poroča: Zadnje dni so poizkušali v Turkestanu in v zahodni Sibiriji protirevolucijo, da bi zopet uvedli stari vladni način. Protirevolucija sta vodila turkestanski generalni gubernator general Kuropatkin in vojaški načelnik zahodnosibirskega vojaškega okraja, general Kurlov. Nameravala sta, da vpadeta z zadostno vojaško silo v evropsko Rusijo, kjer bi zmedla položaj in nastopila proti začasni vladi. Načrt zarote je pa bil izdan novi vladi, kateri se je končno posrečilo, da je prišla vse častnike zarotnike in tudi generala Kuropatkina in Kurlova. Ko so zaprli glavna poveljnika, so prestopile zbrane čete na stran nove vlade. Dalje se trdi, da se bijejo v zahodni Sibiriji boji med sibirskimi četami, ki so ostale zveste stari vladi, in med četami, ki drže z revolucijo.

Vojska z Ameriko.

Gerard o Nemčiji.

Newyork, 22. aprila. Bivši ameriški veleposlanik v Berlinu Gerard je na nekem shodu v Newyorku naglašal, da Nemčije ne bo oslabil na revolucija in tudi ne pomanjkanje živila. Z živili bodo Nemci, če tudi težko, izhajali. Američani naj ne računajo na revolucijo v Nemčiji.

Američani ne vstopajo prostovoljno v armapo.

Frankobrod, 22. aprila. Iz Newyorka. Če tudi z vso silo novčajo, se prijavljajo le malo prostovoljcev. V Washingtonu se za to razočarani. V velikih mestih so prepričani nočno življenje.

V Ameriki zaprli 60.000 Nemcev.

Kodanj, 22. aprila. »Daily News« poročajo, da so v Združenih državah zaprli 60.000 Nemcev, ki so jih obdolžili, da vohunijo.

Iz Mehike.

»New York Herald« poroča: V Mehiki se pripravljajo resni dogodki. Carranzu ne zaupajo, dasi je izjavil, da ostane nevtralen. Veliko članov mehikanske kongresa zahteva, naj Mehika pristopi Nemčiji. Na severno ameriški meji stoji zdaj 25.000 mehikanskih vojakov.

Mehikanski kongres

je sklican 8. majnika. Najbrže bo nastopil proti Združenim državam.

Tudi v Ameriki najvišje cene.

Washington, 21. aprila. Poljedelsko tajništvo je predlagalo senatu, naj se določijo najvišje in najnižje cene.

Upor Nemcev v Braziliji.

»Times« so poročale 20. t. m. preko Newyorka iz Buenos Airesa: V nekaterih državah Brazilije bodo se Nemci v orožjem uprli proti vladi. Oboroženi cenami vojne strelivom so dobro. Tudi nekaj topov imajo. Poizkušali so razstreliti železniški most v Santa Maria. Osredotočuje svoje zveste čete pri Porto Alegre. Vlada republike Uruguay zbira čete ob meji, ker se boji, da ne bi vpadli Nemci. V Montevideo upajo, da bodo zabranili prestopo čez mejo. Argentinska vlada je odpustila vse Nemce, Avstrijce in Turke iz vojaških in iz civilnih uradov in iz arzenalov.

V Braziliji so se razburjeni duhovi pomirili.

Frankobrod, 22. aprila. V Braziliji so se zopet pomirili duhovi. Nemški časopisi v Porto Alegre so prenehali izhajati. Nemški kolonisti se nameravajo izseliti v Urugvaj in v Argentinijo.

Ameriški kapitalisti hočejo od sporazuma dobiček.

Bern, 23. aprila. (K. u.) »Daily Mail« poroča iz Newyorka: Ameriška vlada namerava po posebnem uradu kupovati za sporazum ugodno z zmernimi cenami vojno blago in strelivo od ameriških tvornicarjev; a ameriški industriji, posebno »bakrena industrija« se upira, da bi prodajali tujim deželam po nizkih cenah.

Republika Čile nevtralna.

Bern, 23. aprila. (K. u.) »Matin« poroča iz Newyorka: Čilenski poslanik je izjavil, da Newyorku tajniku Lansingu, ga ostane ljudovlada Čile nevtralna, če ne nastopi Nemčija sovražno proti njej.

Norveška pred vojsko?

Berlin, 23. aprila. Storching se je v treh tajnih sejah posvetoval o zunanjih zadevah. »Morgenbladet« piše: Splošno se ve, da se je Storching posvetoval, naj li pristopi Norveška vojski ali naj ostane nevtralna. Norvežani so zelo razburjeni.

Berlin, 23. aprila. »Lokalanzeiger« poroča iz Kodanja: Švedski listi napovedujejo krizo na Norveškem. Trdi se, da je neka vojskujoča se vplela Norveško, zato se veliko predlagala. Splošno se sodi, da ve bo sedanja kriza le rešila, če bo odstopilo več ministrov.

Kodanj, 23. aprila. (Kor. ur.) »Politiken« poroča iz Christianije: Tajna seja Storchinga 21. t. m. je trajala do 1/2 ponoči. Poroča se, da vlada ostane.

Christiania, 23. aprila. (Kor. ur.) Storching je dovolil 150.000 kron za podporo mornarjem, ki so izgubili svojo službo.

Zakaj se nadaljuje vojska?

Berlin, 22. aprila. Wolffov urad poroča: Član angleškega parlamenta Jowett je na letošnji konferenci neodvisne delavske stranke, kakor poroča »Manchester Guardian«, dejal med drugim: Vojska se ne nadaljuje radi zopetne osvojitve Belgije ali Francoske, tudi ne za svobodno Poljsko ali radi rešitve aljaško-lorenškega vprašanja, marveč edino zato, da se pridobi nemška kolonije v Afriki in razkosata Avstrija in Turčija, da ententa na račun teh držav lahko pridobi na ozemlju.

Vojsko bodo odločili podmorski čolni.

Curih. Politični krogi sodijo, da se vojska ne bo odločila na zahodnem bojišču, marveč da jo bodo odločili podmorski čolniki. Neki ugledni švicar na visokem mestu je izjavil, da je podmorska vojska vse prekosila, kar so pričakovali od nje.

Poročila o miru.

Uspehi naše zunanje politike.

Genf, 23. aprila. (Kor. ur.) »Journal de Geneve« piše 21. t. m. z ozirom na glasove francoskega časopisa o zadnjih korakih avstrijske in nemške vlade glede na vprašanje miru, da so pričeli politični krogi v Londonu in v Parizu prijazno presojati politiko Avstrije. Politika grofa Czernina, ki je stavil svoje predloge sporazumu, ne da bi ga bil napadal, je kolikor tolko pri državnikih v Londonu in v Parizu uspela, ker verujejo, da mladi vladar odkritosrečno dela na mir.

Stockholmski posvet.

Kodanj, 21. aprila. Minister Stauning, ki pripravlja kongres socialistov, se je posvetoval z Brantingom, s francoskim ministrom Thomasom in z ruskim socialistom Aalbergom.

Vojska bo končana pred novembrom?

Lugano, 22. aprila. »Secolo« javlja iz Londona: Državni zakladnik Bonar Law je izjavil, da mogoče isti parlament, ki je zboroval, ko se je pričela vojska, še doživi njen konec. Iz te izjave sklepamo, da pričakuje Bonar Law mir še pred novembrom.

Angleži se boje posebnega miru Rusije.

Lugano, 21. aprila. »Corriere della sera« javlja iz Londona: »Morningpost« upa, da skrajna socialistična manjšina v Rusiji ne bo izsilila posebnega miru in si naložila nemški jarem. Bodočnost Rusije zavisi od zmaga na zahodnem bojišču. Tudi v Washingtonu jih skrbi, kaj da bo storila Rusija.

Mirovna resolucija socijalne demokracije v Nemčiji.

Dunaj, 21. aprila. (K. u.) »Arbeiterzeitung« objavlja sledeči na skupni seji strankinega odseka in strankinega načelstva socijalistične stranke v Nemčiji s predsedstvi frakcij državnega zbora in pruske zbornice in deželno komisijo za Prusijo dne 19. aprila soglasno sprejeti sklep: »Podkrepljamo neomajni sklep nemškega delavskega razreda, da naj izide nemška država iz te vojske kot svobodni državni ustroj. Mi zahtevamo takojšnjo odpravo vseh neenakosti državljanov pravic v državi, deželi in občini kakor tudi odstranitev vsakega birokratičnega režima in njegovo nadomeščenje z odločujočim vplivom ljudskega zastopstva. Zavračamo z vso odločnostjo domnevanje sovražnih vlad, da je nadaljevanje vojske potrebno, da se prisili Nemčijo k svobodnim državnim ustanovam. Naloga nemškega naroda samega je, da razvije svoje pravice po lastnem prepričanju. Pozdravljamo iskreno mirovno stremenje, ki je nastalo vsled nje. Izjavljamo soglasje s sklepom konference ruskega delavskega in vojaškega sveta, da naj se pripravijo skupni mir brez aneksij in vojne odškodnine na podlagi svobodnega narodnega razvoja vseh narodov. Zaradi tega smatramo za najvažnejšo dolžnost socijalistične stranke v Nemčiji, kakor tudi vseh socialistov vseh dežel, da se bojujejo proti sanjarijam ošabnega šovinizma, da pritiskajo na vlade, da se jasno odpovedo vsaki osvojevalni politiki in uvedejo kolikor mogoče hitro na tej podlagi odločilna mirovna pogajanja. Nobena vlada ne sme biti z mirom ponižana ali spravljena v neznozen položaj, ampak mora biti vsaki razna možnost, da sodeluje s prostovoljnimi pristopom k naddržavni organizaciji in priznanjem oblatoričnega razsodišča za trajni obstoj bodočega sveta.« List pristavlja k temu: V imenu nemško-avstrijske in ogrske socijalne demokracije se brez povišja nato dr. Adler in Demokrati, da se brez pridržka pridružijo tejni sklepu in izražata ruskemu delavstvu vse simpatije in pripravljenost za dejansko sodelovanje za mir brez aneksij in vojne odškodnine na podlagi svobodnega narodnega razvoja vseh narodov.

Razna poročila.

Novi nuncij v Monakovu.

»Osservatore Romano« poroča, da je imenovan za apostolskega nuncija v Monakovu msgr. Eugenio Pacelli, naslovni škof v Sardi. Pacelli je bil tajnik za izredne cerkvene zadeve v papeževem državnem tajništvu.

Švedska ostane nevtralna.

Stockholm, 23. aprila. (Kor. ur.) Zastopnik »Associated Press« je izjavil zunanji minister: Tudi nova vlada bo zasledovala dosledno, nepristransko nevtralnost, ki najbolje jamči neodvisnost in samostojnost Švedske in ki bo preprečila, da se dežela ne bo zapletla v vojsko.

Odstop portugalske vlade.

Lizbona, 21. aprila. (Kor. ur.) Vlada je odstopila.

Na španskem obnovljena ustava.

Madrid, 21. aprila. Kralj je zopet obnovil jamstvo ustave.

Anglija in vprašanje Dardanel.

Lugano, 23. aprila. (Kor. ur.) Londonški dopisnik »Giornale d'Italia« piše: Angleški politični krogi so zelo zadovoljni, ker se Rusija dovoljuje, da postavljajo Dardanele mednarodne. Pričakujejo, da bi se tej rešitvi tudi osrednji vevseli ne upirali, kar bi zelo olajšalo vprašanja, ki se rešijo, ko se bo sklepal mir. V Londonu pripisujejo izjavam ruske začasne vlade velikansko važnost. Odpoved Rusije na gotove teritorialne kompenzacije na evropskem orientu je korak naprej, ki omogočuje, da se bo morebiti vojska kmalu končala. Če je res, da bi osrednji vevseli pritrdili, naj postanejo Dardanele mednarodne, je mogoče, da bo mir odvisen le od uspeha vojaških operacij na evropskih bojiščih, ki se bodo, za kar govori tisočero razlogov, najbrže kmalu končno odločile.

Kako se pripravila Kitajska na vojsko.

»Echo de Chine« poroča iz Pekina: Kitajska bo razdelila svojo vojno mornarico v 10 skupin. 10 bojnih ladij bo stražilo severno kitajsko obal, 13 srednje kitajske morja, 6 jih bodo stanili v Hongkongu, 4 v Fukiengu, 32 pa na južnem Kitajskem. Rezervno brodovje 11 ladij podrede naravnost mornariškemu ministrstvu. Kitajsko armado bodo prenosovali in ustanovili 35 divizij in 30 mešanih brigad. Amerika in Japonska bosta posodili Kitajski 56 milijonov dolarjev.

Notranja politika.

Hrvatsko-slovenski klub.

Seja parlamentarne komisije hrvatsko-slovenskega kluba se vrši v petek dne 27. t. m. ob 9. uri predpoldne v klubovih prostorih.

»Česki svaz.«

V četrtek, dne 26. t. m. ob 2. uri popoldne se sestane devetčlansko predsedništvo »Českega svaza« na Dunaju k posvetovanju. V petek, dne 27. t. m. ob 9. uri se vrši tajna seja tridesetčlanske parlamentarne komisije imenovanega svaza. Istočasno se vrši seja parlamentarne komisije »Hrvatsko-slovenskega kluba«.

Po avdienci pri cesarju.

Dunaj, 20. aprila. Na rotovžu so se zbrali predpoldne člani izvršilnega odbora nemško nacionalne izveze in krščansko socijalnega združenja k posvetovanju. Razpravljalo se je o poteku včerajšnje avdience.

Dunaj, 20. aprila. (Kor. ur.) Kakor poroča neka lokalna korespondenca, je bila izrečena na zborovanju soglasno cesarju najudanejša zahvala za dostopitev avdience, za milostni sprejem zastopnikov obeh strank in za v cesarjevih besedah izraženo priznanje junaštvu in vztrajnosti nemškega ljudstva med vojno. Zborovalci so sklepali, da se prihodnji podeljevalci po snidejo, da pripravijo vse potrebno za zborovanja strankinih klubov, ki so za v terek napovedana.

Nemško-češki radikalci.

Dunaj, 20. aprila. Glavni odsek nemško-čeških poslancev se je predpoldne sestel k posvetovanju. Navzoč je bil tudi dr. Urban. Poslanec Pacher je poročal o včerajšnji avdienci pri cesarju, nato je dobil dr. Urban besedo. Njegovim izvajanjem je sledila daljša debata. Nek poslanec je razvijal misel, da se ni po njegovem mnenju položaj nič zboljšal, ampak vsled stališča Poljakov poslabšal. Če hoče vlada izhoda iz zagate, katero si je sama skovala, mora sama najti ta izhod. Nemci niso več v stanu na račun svojih lastnih koristi pomagati.

Dunaj, 20. aprila. O posvetovanju nemško-češkega združenja je bilo izdano sledeče poročilo: Nemško-češki poslanci so se sestali danes predpoldne pod predsedstvom poslanca Pacherja k številno obiskanemu zborovanju, katerega se je udeležil tudi minister dr. Urban. Predmet posvetovanja je bilo stališče nemško-čeških članov predsedstva nemško-nacionalne zveze k današnjemu zborovanju te zveze. Dalje predposvetovanje o predlogih za dne 23. t. m. sklicanega plenarnega zborovanja nemško-čeških poslancev in nemško-nacionalne zveze. Po poročilu poslanca Pacherja in po dopolnilnih dostavkih dr. Urbana se je vnela večurna debata o političnem položaju. Debatu so se udeležili vsi poslanci. Ker bo posvetovanje in sklepanje zaključeno šele na plenarnem zborovanju, je bil proglašen potek zborovanja za zapujen. Kakor se poroča od nemško-češke strani, vlada med nemškimi radikalcima nezadovoljnost. Na položitev mandatov ali na kak podoben korak se ne misli. Ko se sestane parlament, ne bodo sicer češki Nemci glasovali proti najužnim potrebam za obstoj države in potek vojne, pač pa bodo

v vseh drugih stvareh stopili v opozicijo in si pridržali kritiko v polni meri.

Državni zbor sklican 21. ali 27. maja.

Kakor poročajo iz Dunaja, bo sklican državni zbor dne 21. ali 27. maja. Sklicanje se proglasi že ta teden.

Češki Nemci bodo zborovali.

Nemška napredna stranka na Češkem sklicuje za v nedeljo, dne 13. maja, v Prago zborovanje strankinih zaupnikov iz cele Češke. Posvetovali se bodo o spreminjenem političnem položaju.

Težišče sedanje politične krize ni sedaj pri nemških strankah, ampak pri Poljaki. Nemški klub je nadaljeval svojo posvetovanja. Dr. Bilinski je bil sprejet v soboto popoldne v avdienci pri cesarju. Po avdienci je imel z imenovanim voditeljem Poljakov razgovor z imenovanim ministrom Czerninom in ministrskim predsednikom Clam-Martiničom. Kriza ima globokejšo korenino kot samo odstop dr. Bobrznyskega.

Nemci že snubijo Poljake in socijalne demokrate.

Kakor poroča današnja »Grazer Montags Zeitung« snubijo Nemci sedaj nemške socijalne demokrate in računajo že na trdno večino poslanske zbornice, ki bi bila sestavljena iz Poljakov in Nemcev. Baje čutijo Poljaki sedaj tesnejšo naravno zvezo z Nemci kot prej.

Odgovornost za te kombinacije in sanjarije prepuščamo imenovanemu graškemu listu.

Vprašanje predsednika zbornice.

Kakor poroča sobotni »Prager Tagblatt«, so se vršila pretekli teden posvetovanja med Češkim Svazom, Slovenci in Poljaki — čeravno Poljaki to dementirajo. Predmet razgovorov je bilo vprašanje bodočega predsednika zbornice »Prager Tagblatt« izraža svojo bojazen, da je mogoče, da se izvrši pri Poljaki političen preobrat in da pride mesto Nemca na predsedniško mesto zbornice Slovenec Pogačnik.

Poljaki in nova orientacija.

V poljskem klubu vlada resna kriza. Poljaki ne mislijo poslati v kabinet sedaj nobenega parlamentarca. Poljski socijalni demokrate zastopajo zopet misel, naj se prikloni Galicija kongresni Poljski in to poljsko ozemlje naj dobi obsežno avtonomijo v okviru avstrijske monarhije. Poljska ljudska stranka zahteva, naj se izvede odcepitev Galicije in naj se pridruži Galiciji ostalo avstrijsko poljsko ozemlje, v prvi vrsti cijesinski kot. Stranka protestira proti uvedbi nemškega državnega jezika v Galiciji.

Plenarno zborovanje poljskega kluba se vrši dne 24. t. m.

Dr. Baernreither pri cesarju.

Cesar je sprejel v soboto v avdienci tudi nemškega ministra dr. Baernreitherja.

Gučkov.

Drugačnega kova mož kakor Miljukov je ruski vojni minister Aleksander Gučkov. Rojen je bil v Moskvi (1862) iz staroverske trgovske plemičke družine; njegova mati pa je iz francoskega rodu. Dovolil je moskovsko vstopišče, potem se je posvetil trgovini. Stara moskovska podjetnost ga je priganjala k romantičnim vojaškim podjetjem. Kot prostovoljec se je v južni Afriki bojeval proti Angliji za svobodo Burrov. V ruskojaponski vojni je služil pri ruskem Rdečem križu ter bil od Japoncev ujet. Po vrnitvi iz Japonske je v sebi začutil poklic, da po zgledu starih moskovskih plemičev vse svoje moči posveti domovini ter sodeluje na političnem polju, na katerem je že prej deloval kot član avtonomne plemiške in pokrajinske uprave (zemstvo).

Stare moskovske tradicije so Gučkova v revoluciji leta 1905 in 1906 nagibale k strankam desnice za ohranitev reda in mira v domovini. Visoka moderna izobrazba pa mu je narekovala, da je treba domovino vladati ustavno in demokratično. Zato se je postavil na stališče oktobrskega manifesta 1905, ki zagotavlja ustavno monarhijo. Rusija naj se stopnjema reformira in demokratizira. V ta namen je ustanovil stranko oktobristov. Leta 1906 je v javni polemiki branil stroga Stolypinova vojna sodišča, ki so z vojaško strogostjo strla revolucionarno podivjanost. V dumi je njegova stranka tvorila most med monarhistično vlado in med levico, prehod med vlado in med »kadeti«. Njegova stranka je v tretji dumi (1907—1912) dosegla svoj višek (154); bila je stebel nove Rusije. Iz te stranke je izšel sedanji ministrski predsednik Lvov, ki se je s svojo frakcijo iz taktičnih ozirov ločil od oktobristov, da je mogel posredovati med vladajočo stranko oktobristov in med kadeti.

Leta 1910 je bil Gučkov izvoljen za predsednika dume. A za tako važno mesto ni imel zadosti parlamentarne spretnosti: ni bil kos drugim spretnim parlamentarjem; v ruski dumi je namreč razmeroma veliko spretnih parlamentarcev. Prizadnjih volitvah v dumo je njegova stran

ka ostala še najmočnejša po številu (99), sam pa ni bil več izvoljen in se je umaknil iz političnega življenja. Vladajoči politični krogi so še vedno cenili njegovo organizatorsko moč in njegovo posredovalno vlogo. V juliju leta 1915 ga je vlada poklicala kot svetovalca v vojno ministrstvo. To je bilo v tistem času, ko je bila ruska armada poražena in ko je vlada iskala zveze z občinami. Istega leta (1915) je bil izvoljen v državni svet (senat). Gučkova popularnost je zopet zrastle, ko se je razkrilo, da je dobro poznal domovini nevarne nepravilnosti v vojnem ministrstvu (Suhomlinov) in ko je pripomogel, da so se te nepravilnosti odpravile. S svojim protestom proti aretaciji zastopnika delavcev se je zopet približal parlamentu; postal je tako popularen, da so ga sprejeli na odgovorno mesto začasne revolucionarne vlade.

Na najodgovornejših mestih nove vlade sta si podala roko Miljukov, zastopnik ruskega liberalizma, in Gučkov, zmerni zastopnik ruske državne misli in ruskih narodnih tradicij. Liberalizem se je zvezal z ruskim staroverstvom, da ustvari novo Rusijo. Liberalna Rusija, ki je organizirala zaroto dekabristov (v decembru 1825), osvobodila ruskega mužika in pripravljala revolucijo 1905/6, se je po mnogih bridkih izkušnjah zvezala z moderniziranim moskovskim staroverstvom, da tako v stiku z jedrom ruskega naroda ustvari novo demokratično Rusijo. Ali se bo to posrečilo? Če se posreči, potem bomo morda imeli v svojem sosedsstvu Rusijo, s katero se da govoriti in mirno živeti.

Dnevne novice.

+ God in rojstni dan cesarice. Cesar je odredil, da se morata god cesarice (27. aprila) in njen rojstni dan (9. maja) praznovati z oficijelnimi božjimi službami ob udeležbi oblasti. Šole imajo oba dneva prosto.

+ Cesar je podelil nadvojvodi Maksu veliki križ malteškega viteškega reda.

+ Viceadmiral Kailer zbolel. Načelnik mornariškega oddelka v vojnem ministrstvu viceadmiral Kailer pl. Kaltenfels je nevarno zbolel. Zadnje dni se je bolezen tako poslabšala, da se boje za njegovo življenje.

+ Za vojaške vdove in sirote. C. kr. deželno predsedništvo je dovolilo na podlagi predloženih pravil ustanovitve »Kranjskega deželnega društva c. kr. avstr. zaklada za vojaške vdove in sirote ter za varstvo otrok in mladinsko skrbstvo« s sedežem v Ljubljani. Z ozirom na namen društva za uboge ostale naših hrabrih in junških kranjskih braniteljev domovine, kakor tudi za blagor in napredek našega narasčaja skrbeti, se vnovič povablja k prav obilnem pristopu k društvu.

+ Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko v Ljubljani ima v petek, dne 27. aprila t. l., ob pol štirih popoldne v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani redno javno sejo, na kateri je na dnevnem redu med drugim volitev predsednika, podpredsednika, provizornega predsednika in treh računskih pregledovalcev.

— Knjižice »Dobrodelnosti« ne razpošilja uprava »Slovenca«, ampak edino le društvo »Dobrodelnost« v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 35. Na upravnilstvo »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba« poslani denar se porabi samo za naročnino časopisov.

— Imenovanje. Za fregatnega zdravnika je imenovan prevzorični fregatni zdravnik dr. Josip Majcen.

— Smrtna kosa. Umrl je dne 13. t. m., ob 10. uri zvečer v neki ogrski vojni bolnišnici g. orožniški stražmojster Anton Orehek. Vsa tri leta je bil v vojni službi na ruskem bojišču. Pred mesecem se je ob fronti prehladil in si nakopal pljučnico, ki ga je umorila. Pred vojno je služboval v Kanalu, v Zagorju in v Metliki. Ubogi sivolasi njegov oče, bivajoč pri sinu-zupniku v Strugah pri Dobropoljah, je v tej vojni domovini daroval že tri sinove in oba zeta. Bog tolaži! — Umrl je kurat mariborske kaznilnice č. g. Jakob Fink. — Umrla je v 72. letu svoje starosti Marija Žagar, mati dveh lavantinskih duhovnov g. Pavla Žagar, sedaj vojni kurat na ruskem bojišču, in Ignacij Žagar, župnik v Dobjem. — Umrl je v deželni bolnišnici v Ljubljani 67 let stari čuvaj državne železnice v pokoji Janez Mežik iz Gozda št. 4, občina Kranjska gora. Zapušča ženo in štiri otroke. — Umrl je v Mariboru kletar vinske tvrdke Pfrimer g. Vuga, star 45 let. — V celjski bolnišnici sta umrla vojak 87. pešpolka Mihael Gajšek in Ivan Kováč.

— Domače umetniške razglednice. — Maksim Gaspari je imel na zadnji umetniški razstavi v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani več v narodnem slogu mojstrsko izvedenih barvnih risb, ki so zaradi svoje lepote in prikupljivosti posetnikom izvanredno ugajale in umetniku dovedle vse polno naročil na lastnoročno izvedene posnetke. Sedaj je šestorico izmed teh svojo snov iz življenja kranjskih kmetov zajemajočih slik v obliki izborno uspeših umetniških razglednic izdala »Umetniška propaganda« v Ljubljani. Ta najnovejša

serija domačih umetniških razglednic obsega nastopne Gasparijeve barvne risbe: Kranjska Mati božja z detetom in pastirčkom, Molitev pred kmetijskim znamenjem, Kmetijska rodbina hiti na cvetno nedeljo z butarami v cerkev, Žene in dekleta neso velikonočni »žegen«, Kmetijska možaka v krčmi in Jesen (kmet nese listje oprtav).

— Poziv nemških črnovojnikov. Nemški konzulati v Avstriji pozivljajo na prisilitev vse nemške v Avstriji bivajoče črnovojniške zavezance, ki so bili rojeni po 2. avgustu 1869. Všteti so tudi oni, ki so bili rojeni leta 1900, kakor hitro dopolnijo 17. leto starosti. Priglasiti se morajo tudi oni, ki so bili pred 16. oktobrom 1916 odpuščeni kot trajno nesposobni.

Nepoboljšiva tatava. Ana Turšič, 37 let stara, pristojna v Cirknico, je bila že 5krat zaradi tatvine kaznovana. Zadnje kazni triletno težke ječe zaradi enakega delikta je dne 26. svečana t. l. v kaznilnici v Begunjah prestala, dne 1. marca je kot delka vstopila pri Luciji Berce v Radovljico v službo, katero je pa že čez 4 dni po noči skrivaj zapustila, z njo je pa izginilo več ženske obleke in žepna ura; a tudi na svoj želopec ni pozabila, kajti izmaknila je 5 kg prekaženega mesa. Tudi svoji soslужkinji Mariji Jakše ni prizanesla, ter ji pobrala več obleke, tako da se skupna škoda ceni na 153 K. Kako zelo da je obdolženka tatvini podvržena sledi že iz tega, da je v času ko je bila zaprta celo v jetnišnici kradla kar ji je prišlo v roke. Sodišče jo je kot zelo nevarno tatavo obsodilo na dve leti težke ječe.

Oče, ki ima vseh svojih pet sinov pri vojakih. Anton Bizjak iz Pečin na Tolminskem in pet sinov, vseh pet je pri vojakih; eden je v italijanskem ujetništvu, odkoder se je cgasil.

Denar ni sreča. V Budimpešti se je ustrelil veletržec z usnjem in večkratni milijonar Emerik Mauthner.

Velike zahteve poljskih delavcev na Ogrskem. Predsednik ogrskega aprovizacijskega urada, baron Kürskega, naznanja, da prihajajo na urad z dežele mnogoštevilne pritožbe radi nezasišano visokih delavskih mezd. Tako zahtevajo n. pr. moški poljski delavci 28 K dnevne mezde; otroci zahtevajo po 10 do 15 kron na dan. — Ogrski aprovizacijski urad pripravlja odredbe za odpravo verižne kupčije, za nadzorovanje cen živilom, za zagotovitev letošnje letine, za ureditev mlečnih cen, za preprečenje raznih zlorab pri navajanju cen; uvedejo se najvišje cene za čaj.

Za ravnateljsko mesto na Dunajskem Nemškem ljudskem gledališču se glasom nekaterih nemških listov poteza Björn Björnson.

Ljubljanske novice.

Ij Času primerna udanostna izjava. Šentjakobsko prosvetno društvo je ob priliki svojega občnega zbora poslalo na najvišje mesto udanostno izjavo, v kateri je dalo iskrenega duška svoji udani ljubezni in zvestobi do presvitelega cesarja Karola in njegove prejasne soproge Cite. Po Najvišjem naročilu se je sporočilo Šentjakobskemu prosvetnemu društvu Najvišjo zahvalo za podano udanostno izjavo.

Glasbeno dramatični večer v deželnem gledališču je bil po celi Ljubljani pozdravljen z največjim zanimanjem. Bogat in raznovrsten spored in odlične sodelujoče umetnice in umetniki ter prvovrsten moški zbor s prekrasnimi našimi narodnimi pesmimi, vse to je nudilo užitek, kakršnega že dolgo nismo imeli. Ves spored prvega večera se primerno preurejen ponavlja prihodnji četrtek 26. t. m. (ne v petek 27. t. m.) ob 8. uri zvečer. — Če bi ne bilo na sporedu nič drugega, kakor skupni nastop Milana Skrbniškega in gospe Zvonarjeve v »Maski satana«, bi to za umetniški užitek zadoščalo. Takega igranja, kakršnega nam nudita gospod Milan Skrbnišek in gospa Zvonarjeva v »Maski satana«, ni videti na vsakem dvornem gledališču. Poleg tega nastop te priznani umetnici gospe Cilke Otahalova, bivša koleraturna operna pevka dvorne opere v Stuttgartu, češkega narodnega gledališča v Prahi in slovenske opere v Ljubljani ter gospe Marije Peršlova, bivša operna pevka mestnega gledališča v Poznaju in slovenske opere v Ljubljani. Moški zbor, ki bo zopet nastopil, je izbran iz najboljših ljubljanskih pevcev. Vstopnice se že prodajajo pri blagajni dež. gledališča od 4. ure popoldne do 9. ure zvečer.

Ij Odlikovanji. Polkovnemu zdravniku dr. Mavriciju Rusu, ki je pridelen garnizijskemu šefzdravniku v Ljubljani generalstabenmu zdravniku dr. Geduldigerju, je sporočil poveljnik V. armade, generalni pokovnik pl. Borojevič, potom dekreta pohvalno priznanje za izvrstno službovanje pred sovražnikom. — Poročnik pešpolka »Cesarjeve« št. 17 Bogdan Petelin, sin pokojnega gimnazijskega profesorja Martina Petelina, je bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetlino 2. vrste.

Ij Imenovanje. Tukajšnji odvetnik in branilec v vojaških kazenskih zadevah, upravitelj kopirne kase »Glavne poso-

ilnice« g. dr. Josip Oblak, je bil imenovan za vojaškega sodnega praktikanta.

Ij Pogreba pokojne gospe dr. Voduško-ve se je v sprevodu in ob cestah, po katerih se je sprevod pomikal, udeležilo okoli 10.000 oseb, pač dokaz, kako velepospovana je bila pokojnica v Ljubljani.

Ij Poročil se je včeraj g. Franc Derenda, trg. sotrudnik pri tvrdki I. C. Mayer, z gospo Katinko Košmerlj, lastnico izdelovalnice drož v Ljubljani.

Ij Ljubljana zaprlj v Kristianiji. — Nemški listi poročajo v Kristianiji dne 21. t. m.: Tukajšnji policiji se je posrečilo prijeti pustolovskega sleparja. Izdajal se je bil za jurista iz Belgrada in srbskega stotnika v rezervi, kateremu se je bilo posrečilo uiti iz avstrijskega vojnega ujetništva. To »storijo« je bil natvezal na srbskem generalnem konzulatu in dobil posojilo 400 K. Njegov oče, ki je bogat general in tačas nastavljen na srbskem poslanstvu v Parizu, bo seveda znesek vrnil. — V Kristianiji se je mož seznanil tudi z mlado damo in se z njo zaročil; posodila mu je 300 K. Razen tega je stanoval od začetka februarja do začetka marca v nekem hotelu, ne da bi hotelirki kaj plačal. Občeval je z visokimi osebnostmi in častniki. Začetkom marca je začel s pripravi za plesni venček, katerega je nameraval prirediti svojim prijateljem. Stroški so znašali 1000 K, toda pred veselico so ga zaprli. Edvard Adolf Pipan — to je njegovo pravo ime — je doma iz Ljubljane, študiral je v Budimpešti pravo in postal leta 1906. rezervni častnik. Pred vojno je živel pri svojih starših in se preživljal s pisateljevanjem. Potem se je leta 1915. udeležil bojev v Galiciji in ubežal k Rusom. Nato se je potepal po Rusiji, Švedskem in Danskem. Iz Danske so ga izgnali, na Švedskem je bil obsojen na petmesečno ječo.

Ij Šestdesetletnico svojega rojstva je te dni v Pragi praznoval dvorni svetnik dr. Hraskey, ki je dalje časa služboval kot deželni inženir v Ljubljani.

Ij Sneg je nekaj časa padal včeraj popoldne v Ljubljani.

Ij Podaljšanje policijske ure. Deželna vlada je do nadaljnjega določila, da smejo biti gostilne in točilnice odprte do 11. ure, kavarne pa do 12. ure. Ta odredba stopi v veljavo, kakor hitro jo bo mestni imagistrat uradno razglasil.

Ij Poln čoln drv šel pod vodo. Včeraj popoldne je nek čolnar priplovil po Ljubljani poln velik čoln drv. Ko priplove do odcepa Grubarjevega prekopa od Ljubljane do takozvane špice, mu je voda s tako močjo zanesla čoln proti Grubarjevemu prekopu, da mu ni bil več kos in ker je uvidel, da je ves trud zaman, je skočil, da reši vsaj sebe, na obrežje, čoln je splaval pa po vodi dalje in se, ker je zajel vodo, polagoma toliko časa potapljaj, da je slednjič ostal pod vodo. Nekaj drv je šlo s čolnom vred pod vodo, nekaj jih je splavalo, in ker je bila zatvornica odprta, jih je voda odnesla dalje. Lastnik drv kakor tudi čolnar sam imata veliko škodo in bode mogoče čoln zopet dobiti iz vode le z velikim naporom.

Ij Oddaja semenskega krompirja za I., III., VIII. in IX. okraj. Semenski krompir se oddaja iz Mühleinskega skladišča na Dunajski cesti dopoldne od 8. do 11. ure, popoldne od 2. do 5. ure, in sicer pride na vrsto v torek, dne 24. aprila 1917, dopoldne I. okraj, in popoldne III. okraj, v sredo, dne 25. aprila, pride na vrsto dopoldne VIII. okraj in popoldne IX. okraj. Stranke se morajo izkazati z nakazili za semenski krompir in prinesiti s seboj vreče. Cena za semenski krompir je 22 vin. Pripomniti je, da se tokrat ne oddaja krompir za prehrano, temveč izključno le za semenske svrhe in naj zato druge stranke ne silijo na prodajni prostor.

Ij Oddaja cenejšega mesa za nove pri-glašence k vojni prehrani. V sredo, dne 25. aprila, bode mestna aprovizacija zopet oddajala za one nove pri-glašence, ki so dobili male modre izkaznice goveje meso po znižanih cenah, in sicer 1 kg po 2 K. Rodbine z 2 ali 3 osebami dobe 1½ kg, rod-bine s 4 in 5 osebami 2¼ kg in rodbine s 6 ali več osebami po 1 kg. Da se prepreči naval in omogoči oddaja brez nepotrebnega čakanja, se določa naslednji red: Na vrsto pridejo od 2. do 3. ure stranke, ki imajo modro izkaznico s št. 6601 do 6800, od 3. do 4. ure 6801 do 7000, od 4. do 5. ure od št. 7001 naprej. Stranke, ki bi se ne ravnale po tem redu in ki bi se nastavljeale ob času, ko niso klicane, ne dobe mesa.

Razdelitveni načrt za jajca. Mestna aprovizacija ljubljanska bode tekoč teden prodajala v vojnih prodajalnah jajca. Strankam se bode pri nakupu izkazati z močnimi izkaznicami in odpade na osebo po 10 jajc. Cena jajc je 32 vin. za komad. Povdarja se pa, da imajo pravico do nakupa jajc izključno le v Ljubljani stanujoče družine. I. okraj dobi jajca v vojni prodajalni v Šolskem drevoredu (Mahrova hiša). V torek, dne 24. aprila, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 1, popoldne izkaznice št. 2 in 3. — II. okraj dobi jajca v vojni prodajalni na Starem trgu. V torek, dne

24. aprila, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 4, popoldne izkaznice št. 5. V sredo, dne 25. aprila, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 6, popoldne izkaznice št. 7. V četrtek, dne 26. aprila, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 8. — III. okraj dobi jajca v vojni prodajalni Rimska cesta št. 5. V torek, dne 24. aprila, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 9, popoldne številka 10. V sredo, dne 25. aprila, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 11, popoldne izkaznice št. 12. V četrtek, 26. aprila, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 13. — IV. okraj dobi jajca v vojni prodajalni v Gosposki ulici. V torek, dne 24. aprila, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 14, popoldne izkaznice št. 15. V sredo, dne 25. aprila, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice številka 16, popoldne izkaznice številka 17. V četrtek, dne 26. aprila, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 18. — V. okraj dobi jajca v vojni prodajalni na Marije Terezije cesti. V torek, dne 24. apr., pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 19, popoldne izkaznice št. 20. V sredo, dne 25. aprila, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 21, popoldne izkaznice št. 22 in 23. — VI. okraj dobi jajca v vojni prodajalni v Prešernovi ulici. V torek, dne 24. aprila, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 24, popoldne izkaznice št. 25. V sredo, dne 25. aprila, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 26, popoldne izkaznice št. 27 in 28. — VII. okraj dobi jajca v vojni prodajalni v Spodnji Šiški, Celovška cesta (poleg cerkve). V torek, dne 24. apr., pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 29, popoldne izkaznice št. 30. V sredo, dne 25. aprila, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 31, popoldne izkaznice št. 32. V četrtek, dne 26. aprila, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 33. — VIII. okraj dobi jajca v vojni prodajalni v Šolskem drevoredu (Mahrova hiša). V sredo, dne 25. aprila, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 34, popoldne izkaznice št. 35. V četrtek, dne 26. aprila, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 36, popoldne izkaznice št. 37. V petek, dne 27. aprila, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 38, popoldne izkaznice št. 39 in 40. — IX. okraj dobi jajca v vojni prodajalni na Starem trgu. V četrtek, dne 26. aprila, pridejo na vrsto dopoldne izkaznice št. 41, popoldne izkaznice št. 42.

Primorske novice.

+ Vojni minister občini Grahovo. Nj. ekselencja Stöger-Steiner.

Ij ob svojem odhodu poslal grahovskemu županstvu naslednje pismo: Občinskemu uradu Grahovo v roke blagorodnega gospoda občinskega predstojnika. Po zaupanju Nj. Veličanstva sem imenovan za vojnega ministra. Predno zapustim svoj zbor, izrekam Vašemu blagorodju za krepko, voljno, požrtvovalno delovanje v prid civilnemu prebivalstvu mojega zbornega območja priznanje in zahvalo. — Vsikdar sem se rad prizadeval za blagor vrliga prebivalstva v vojnem ozemlju in se bom tudi v bodoče vedno priznalno spominjal njegovega patriotskega obnašanja in požrtvovalne vztrajnosti. Vaše blagorodje kakor tudi prebivalstvo Vašega delokroga spremljajo moje najboljše želje. Naj bi bila po uspešnem miru vsem dana srečna bodočnost in iz razvalin porušenih krajev naj se dvignejo novi domovi k novi blaginji. Na svojem novem mestu si bom po moči prizadeval pospeševati pozidavo lepih krajev. Vedno bom tudi v bodoče z veseljem posvečal svojo skrb krajem, ki jih zapuščam kot častni občan. — Stöger-Steiner, gen. inf., I. r.

Odlikovani Goričanki. Dne 5. marca t. l. je podelil Nj. cesarska Visokost nadvojvoda Franc Salvator gospodičnima Mariji in Franciški Vrtovec za posebne zasluge v vojaški postrežbi v času vojske, častno svetinjo »Rdečega križa« za vojno dekoracijo. Gospodični sta iz Gorice doma. Gdč. Marija je učiteljica in gdč. Franciška je uradnica goriškega deželnega odbora. Čestitamo!

Umrl je na Dunaju v rezervni bolnišnici »Rdečega Križa« enoletni prostovoljec pešpolka št. 97 zamenjani vojni ujetnik Stanko Germek, sin ugledne tržaške rod-bine g. Antona Germeka. Bog tolaži

Dodatek k nemškemu poročilu o uspehu na Dover in Calais.

Od naših torpedovk se »G 85« in »G 42« nista vrnila in sta izgubljena. Vsi ostali čol-ni so se vrnili, ne da bi bili poškodovani ali da bi imeli izgube. Del naših sil, ki je izpadel suvo izliva Temze, ni zadel na nobeno sovražno ladjo in je ujel le nekaj mož neke trgovske ladje.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Na pomoč goriškim beguncem.

Za begunce so darovali: Jožef Kardi-nar, prof. v Celju 10 K; Amalija Debelak,

Pretarko, Podčetrtek 20 K; Tvrška Leskovec & Meden, ob smrti družabnika g. Leskovec 1000 K; Josip Zelnik, župnik v Čemšeniku 10 K; župni urad Sv. Rupert v Slov. Gor., p. Sv. Lenart 20 K; Duhovni urad Kal 30 K; Ferdinand Pšunde, župnik, Sv. Bolfenk v Sl. Goricih 50 K; Franc Vuga, nadp.-avditor, o priliki popolnega okrevanja njegovega sinka Žarkota 50 K; Josip Javornik, veleposestnik iz Žalne 50 kron; Končina F., veleposestnik iz Zatične 20 K; Poljanec, župan v Krki 10 K; Klementina Vižintin, ponovno darovala 8 K 22 vin.; Ignac Brvar, Feldkurat, Feldspital 308, 28 K; Eiletz, poročnik, Salvore, kot prispevek igre Kovačev študent 28 K; Anton Slokar, 2/97. stot., 75 K 40 v.; Albin Petrič, Stani, Zihpolje, Koroško, 3 K 60 v.; Kranjski deželni odbor 2000 K; Jožefa Kresevič, Račice 47, Podgrad, Istra, 10 K; Neimenovana gospa 30 K; Marija Manfreda, Poljubin št. 18, Podmelec, 126 K; Perčič Mihael, Krize pri Trziču, 30 K; dr. Matija Lavrenčič, Podgrad, Istra, 25 K; P. Bonaventura Franc Saver, Ord. Mn. Cap., vojni kurat, 30 K; Karel Golmajer, Tržič, 10 K; Josip Knaus, duhoven, Draga pri Trstu, 20 K; Anton Abram, župnik, Košana, 62 K; Revček Andrejček spod Šmarne gore 20 K; Darilo »Naroda« 30 K; Mirko Šircelj, lad. nared. z bojišča po »Narodu« 11 K 91 v.; Jan Hutter, c. kr. prof. v Celovcu, samostan Harbach, kot velikonočen dar beguncem 20 K; Josip Tusulin, c. kr. kanc., Cerklje, 20 K; župni urad v Begunjah pri Cerklji 35 K; dr. Hinko Irgolič za gospo Leopoldino Slamič, trgovka v Črnučah, 40 K; Neimenovani za storjeno uslugo 2 K. Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani.

Šmarnice za leto 1917. ne izidejo. Iz prejšnjih let so v Katoliški bukvarni v Ljubljani na razpolago še sledeče šmarnice knjige:

Šmarnice Arskega župnika. Razlaga lavretanskih litanij z življenjepisom bl. župnika Janeza Vianaja, od leta 1912. Cena 3 K. Ta snov je gotovo zelo primerna za šmarnice; razlaga je jedrnat in snov, ki je za vsak dan določena, ne predolga, zato bodo te šmarnice poslušalcem zelo ugajale; razlaga sledi za vsak dan zgled iz življenja blaženega župnika Vianaja iz Arsa, ki je živel v duhu svetosti v minulem stoletju; ob koncu pobožna vaja in molitev.

Marija v predpodobah in podobah. Šmarnice. Zbral Jož. Volc, župnik, od leta 1904. Cena 3 K. Pisatelj nam slika božjo Mater Marijo v starodavnih predpodobah in podobah, vzeti iz sv. pisma. Lepim premišljevanjem je dodan za vsak dan zgled iz življenja Marijinih častilcev.

Devica verna. Šmarnice. Spisal J. Goddec, župnik v pokoju. Cena 3 K. Predmet šmarnicam so nekatere verske resnice, ki jih pisatelj kratko in jedrnat razloži; obenem ovrže razne ugovore proti razloženim verskim resnicam.

Šmarnice. Marijine čednosti in dobrote po ponatisu S. J. in Schepersu Radempt, spisal P. Ladislav O. S. Fr. od leta 1900. Vez. 3 K. Pisatelj nam krasno slika Marijine čednosti in dobrote; za vsak dan nam doda zgled, kako Marija pomaga. Na koncu knjižice kratek molitvenik.

Dr. Josip Jerše, Šmarnice. Mati čudovita. Vez. 3 K.

Naročajte nabitke iz usnja, s tem prihranite podplate. Cena z žeblički za en par za gospode K 1.80, za dame K 1.50, za otroke K 1.20. Zaradi drage poštnine priporočamo se naročiti za več parov skupaj. Dobe se pri Peter Kozina & Ko. v Ljubljani.

Fran Marolt, Ljubljana, 800
Slovenske vojaške narodne pesmi
za K 1.50 ali K 1.80 se še dobe. Po pošti 20 v. več. Najlepše darilo!

Les!

Hlode od 16 cm naprej, trame dolge od 4 metre naprej in deske vseh vrst in debelin 729

kupujem

po najvišjih cenah. Ponudbe na naslov
A. KRULEC, Ljubljana, Marije Terezije cesta 13, vrata št. 6.

Hiša

št. 53 ob državni cesti iz Novega Mesta proti Zablji vasi z gospodarskim poslopjem vred, pri kateri se nahaja četrt orala vrta, je na proda. Cena po dogovoru. 990

Pri pomanjkanju mleka in sladkorja!

Sladničal znamka **Sladin**

je najbolj zdrava in tudi najcenejša

hrana za dojenčke.

Dobi se pri lekarnarju Trnkoczyju v Ljubljani: zraven rotovža. Glavne zaloge: Na Dunaju v lekarnah Trnkoczy: Schönbrunnstrasse 109, Josefstadtstrasse 25, Radetzkyplatz 4; v Gradcu: Sackstrasse 4. 37

Kleparski pomočniki, vodovodni monterji ali monterski pomočniki

se takoj sprejmo proti dobremu plačilu po dogovoru. Sprejmo se tudi vajenci.

L. M. ECKER, LJUBLJANA,
kleparstvo in instalacija vodovodov.

Sprejme se boljše

knjižigovodkinja.

Ponudbe pod šifro »Izurjena« 1007 na upravnishvo »Slovenca«.

Dober lov

se prevzame v najem ali nakup. Onemu, ki opozori na kak dober naslov, bogata nagrada. Po nudbe pod »S. 2175« na anončno pisarno Jan. Gregor, Praga, Jindřižkova ulica 19. 1005

Prodajalka

vešča slov. in nemškega jezika, izurjena mešane stroke, želi službe v mestu ali na deželi takoj ali pozneje. Ponudbe pod šifro: Prodajalka 995 na upravo »Slovenca«.

P. Barborič

Ljubljana
Mestni trg.

modni salon

Ljubljana
Mestni trg.

prilagoča veliko zalogo svetlih klobukov, nakitenih in praznih slamenih, nakitov itd. Velika izbira Popravila točno. — žalnih klobukov. — Cene nizke.

Kranjska industrijska družba Jesenice-Fužine rabi za svoje tovarne na Savi, Javorniku in Dobravi

predelavce in delavce

in sicer razne delavce pri pečeh, valjavce, strojne delavce, ključavničarje, kurjače, elektrike, težake kakor tudi predelavce za obrat in električno obratovanje. — Prosilci naj se javijo čimprej pisмено z navedbo zahteve plače, starosti, samskega stanu ali so oženjeni, jezikovne sposobnosti ter vojaških razmer. — Invalidi naj naznanijo, kako so bili ranjeni in v koliko so sposobni za delo.

Franc Derenda

Katinka Košmerlj

poročena

Ljubljana, dne 22. aprila 1917

Čebulček

detelna, travna, urina in hvalna, cečilna semena na debelo in drobno priporočamo

Szver & Urbanič,
Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Zahvala.

Ginjenim srcem se iskreno zahvaljujem v svojem in svojih otrok imenu vsem, prav vsem, ki so mojo zlato, iskrenoljubljeno soprogo

Minko

spremili na zadnjem potu, jo obdarovali s svojo molitvijo in s krasnim cvetjem.

V Ljubljani, dne 22. aprila 1917.

Dr. Božidar Vodusek.

Naznanilo preselitve in otvoritve.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem svojo dobro znano **zlatarsko delavnico** preselil iz Vegove ulice v **Šelenburgovo ulico 6** (poleg puškarja Kaiserja). Zaeno sem **otvoril**

trgovino z urami, juveli, zlatnino in srebrnino.

S solidnim blagom, zmernimi cenami in preciznim delom sem prepričan, da si bodem dosedanje naklonjenost cenjenih odjemalcev ohranil tudi v bodoče.

Priporočam se: **Alojzij Fuchs,**
1003 zlatar.